

- Avrupa Birliği'nde Yalnız Yaşayan Kadınlara Yönelik Sosyal Yardım Programları
- Sosyal Güvenlik ve Göçmenler: Politik Zorluklar ve Tepkiler
- Sosyal Güvenlik Gelir ve Giderlerinin GSYİH İçindeki Yeri: AB Üyeleri ve Türkiye Açısından Bir Karşılaştırma

ÖNSÖZ

Sosyal güvenliğin amacı, hastalık, analık, iş kazası, meslek hastalığı, malullük, yaşlılık, ölüm ve işsizlik gibi nedenlerden dolayı, çalışma gücünü sürekli veya geçici bir şekilde kaybeden kişilerle bunların geçindirmekle yükümlü olduğu kimselere, kazançlarının önemli derecede azalmış olmasından dolayı, yeterli bir geçim düzeyinin yanı sıra sağlık güvencesi de sağlamaktır. Eşlerin evlilik müessesesini kurarken birbirlerine verdiği sözü, sosyal güvenlik kurumları bireylere vermiştir; iyi günde (analık hali), kötü günde (kaza, ölüm...), hastalıkta ve sağlıkta...

Kurumumuz bu sözü, çağın yeniliklerine ayak uydurabilen yapısı ve vatandaş odaklı hizmeti ile yerine getirmektedir. Bu yapılanma içerisinde her daire farklı bir kurum gibi başlı başına bir görevi yerine getirmektedir. Strateji Geliştirme Başkanlığı bünyesinde faaliyet gösteren AB ve Dış İlişkiler Daire Başkanlığımız, Kurumumuzun dünyaya açılan bir penceresidir. Ayrıca, hazırlanan projelerle, insan kaynakları yönetimi ve sosyal güvenlik politikasının belirlenmesine yönelik katkıda bulunmaktadır.

“Merak”, bilgiye ulaşmayı tetikleyen en önemli unsurdur. Merakın bizleri götürdüğü yerlere sizleri de götürmek ve “bilginin evrenselliği”nin gereğini yerine getirmek istedik. Bu düşüncelerle, Dairemizin hazırlamış olduğu “Sosyal Güvenlik Eksenini”, tartışılmakta olan en önemli güncel konuları ele almıştır.

Avrupa Birliği’ne (AB) üye ülkelerde, dezavantajlı grup sayılmaları nedeniyle yalnız yaşayan kadınları korumaya yönelik bazı tedbirler alınmaktadır. Bültenimizin içeriğinde yer alan “Avrupa Birliği’nde Yalnız Yaşayan Kadınlara Yönelik Sosyal Yardım Programları” isimli yazı, ülkemiz açısından model alınabilir uygulama örneklerini yansıtmaktadır. Uluslararası Sosyal Güvenlik Teşkilatı’nın (ISSA) gündeminde yer alan “Sosyal Güvenlik ve Göçmenler: Politik Zorluklar ve Tepkiler” konulu yazı, bültende yer alan diğer bir başlıktır. Aktüeryal açıdan sosyal güvenliğe baktığınızda ise, ilerleyen sayfalarda “Sosyal Güvenlik Gelir ve Giderlerinin GSYİH İçindeki Yeri: AB Üyeleri ve Türkiye Açısından Bir Karşılaştırma” başlığını göreceksiniz.

“Bizden Haberler”, Dairemizin gerçekleştirdiği konferansları, proje faaliyetlerini ve diğer faaliyetleri ele almıştır. Dairemizin bu ay düzenlemiş olduğu “III. Uluslararası Sosyal Güvenlik Sempozyumu”, ülkemizden ve Türk Cumhuriyetleri’nden birçok bürokrat ve akademisyeni bir araya getirmiştir. Daha önce Avrupa ülkelerinden davetlileri olan sempozyum, bu yıl Türk Cumhuriyetleri’ni bir araya getirerek, birbirinin sosyal güvenlik sistemlerini, bu sistemlerin sorunlarını ve çözüm olarak görülen reformları paylaşma imkanı vermiştir. Daha önce Ankara ilinde düzenlenen Sosyal Güvenlik Sempozyumları, bu yıl Konya ilinde yapılarak, ülkemizin farklı bir kültür boyutu paylaşılmış ve semazen gösterisiyle renklilik kazanmıştır. Ankara ilinde düzenlenen “Mesleki Emeklilik Sistemleri Paneli” ise, Matra Mesleki Emeklilik Sistemleri Projesi’nin bir faaliyetidir. Bu projenin temel hedefi, Hollanda ve seçilen AB üyesi devletlerdeki II. Sütun Emeklilik Uygulamaları’nın incelenmesi ve Türkiye’de II. Sütun Emeklilik Sistemi’nin nasıl uygulanabileceğine ilişkin Türk ve Hollandalı uzmanlarca bir rapor hazırlanmasıdır. Kayıtlı İstihdamın Teşviki Projesi’ne gelince, Manisa ilinde, “Bölgesel Farkındalık Artırma Konferansları”nın sonucusu gerçekleştirilmiştir. Konferans öncesinde, bir ilköğretim okulunda, “Sosyal Güvenlik Kahramanı KİT”in tanıtımı yapılmıştır. Masalsı bir anlatımla gerçekleşen paylaşım ve çocukların Kahraman KİT’e duydukları coşkun ilgi, fotoğraflarla sergilenmiştir.

Son olarak, “Dünyadan Sosyal Güvenlik” bölümünde, uluslararası örgütlerden haberler aktarılmaktadır. Kurumumuzun paylaştıkça artan bilgi hazinesine, öğrenerek ve öğreterek katkıda bulunan tüm çalışanlara saygılarımızla...

Strateji Geliştirme Başkanlığı
AB ve Dış İlişkiler Daire Başkanlığı

İÇİNDEKİLER

Avrupa Birliği'nde Yalnız Yaşayan Kadınlara Yönelik Sosyal Yardım Programları	1
Sosyal Güvenlik ve Göçmenler: Politik Zorluklar ve Tepkiler	7
Sosyal Güvenlik Gelir ve Giderlerinin GSYİH İçindeki Yeri: AB Üyeleri ve Türkiye Açısından Bir Karşılaştırma	12
Bizden Haberler	17
Dünyadan Sosyal Güvenlik	21

Bültende yayınlanan yazıların tümü ya da bir bölümü, izin alınmadan tekrarlanamaz, çoğaltılamaz, basılamaz, kaynak göstermeden kullanılamaz.

Bültenimizde yer alan yazıların sorumluluğu yazarlara ait olup Sosyal Güvenlik Kurumu açısından bağlayıcılığı yoktur.

AVRUPA BİRLİĞİ'NDE YALNIZ YAŞAYAN KADINLARA YÖNELİK SOSYAL YARDIM PROGRAMLARI

Zeynep GÜNDER-Sosyal Güvenlik Uzmanı

Avrupa Birliği'ne (AB) üye ülkelerde, dezavantajlı grup sayımları nedeniyle yalnız yaşayan kadınları korumaya yönelik bir takım koruyucu tedbirler alınmaktadır. Söz konusu önlemler, ülkelerin sosyo-ekonomik yapılarına, tarihi dokularına ve dolayısıyla buldukları refah rejime bağlı olarak değişiklik arz etmektedir.

AB'de bakmakla yükümlü oldukları çocukları olan tek ebeveynli haneler, %34 yoksulluk riski ile diğer hane türlerine göre en yüksek yoksulluk riski ile karşı karşıya olan hane grubunu oluşturmaktadır. 19 üye ülkede, bakmakla yükümlü oldukları çocukları olan tek ebeveynli hanelerin yoksulluk riski %30'un üzerindedir. Bu oran Çek Cumhuriyeti ve İrlanda'da %40, Lüksemburg ve Malta'da %50'in üzerinde seyretmektedir.¹ Ayrıca söz konusu hanelerde çocukların bakımını %85 ile %90 arasında kadınların üstlendiği görülmektedir.²

Liberal refah rejiminde ve ailenin geçimini sağlamakla yükümlü kişilere odaklı refah rejimlerinde yakın bir zamana kadar yalnız yaşayan kadınlara (ebeveynlere) geçimlerini sağlamak ve çocuklarının bakım masraflarını desteklemek amacıyla cömert sosyal yardım programları uygulanmasına karşın, söz konusu sosyal yardımlar günümüzde istihdama katılımı destekleyici sosyal yardımlara dönme eğilimindedir.

Örneğin, yakın bir geçmişe kadar Hollanda'da yaşayan yalnız kadınların yardımlara hak kazanmaları sadece bakmakla yükümlü oldukları çocuklarının varlığı durumunda gerçekleşirken, hükümetinin 1996 yılında koyduğu reform ile yalnız yaşayan kadınlar, anne olma özelliklerinden ziyade işçi statüleri ile değerlendirilmekte ve buna bağlı olarak nakdi sosyal yardıma hak kazanmaktadırlar. Benzer şekilde İngiltere'de de yalnız annelere yapılan söz konusu sosyal yardımlar benzer eğilimler içinde ve istihdamı teşvik edici politikalarla birlikte sunulmaktadır.

İngiltere'de uygulamaya konan "New Deal for Lone Parents" programı yalnız yaşayan, çalışmayan veya haftada en çok 16 saat çalışan, 16 yaşından küçük çocuğu bulunan ebeveynlere yöneliktir. Söz konusu yardım programı kapsamında kadınlara, kendilerine uygun bir iş bulmaları için danışmanlık hizmeti verilmekte ve eğitim imkanları sunulmaktadır. Ayrıca gerekli koşullara sahip olanlar, çocuk bakım yardımlarından ve vergi avantajlarından yararlanmaktadır. Genel olarak bakıldığında yalnız yaşayan kadınlara dönük söz konusu nakdi sosyal yardımların, iş aramaya yönelik tasarlanan gelir destekleri niteliğinde yardımlar olduğu söylenebilir. **İngiltere'de** uygulanan bir diğer program ise "Child Maintenance" düzenlemesidir. Esasında söz konusu iştirak yardımlarına, aile yardımları kapsamında pek çok AB ülkesinde rastlamak mümkündür. Bu kapsamda iştirak yardımlarını yürütmekle görevli olan kamu kurumu, çocukları ile yaşamayan ebeveynlerin gelirleri ile orantılı olarak hesapladığı ve ebeveyninden tahsil ettiği tutarları, çocuğun bakımı üstlenen ebeveyne iletmektedir. İştirak yardımlarını toplamakla görevli kurum, gelir desteği alan anneler için kendiliğinden

¹ European Parliament (2010), Employment and Social Affairs, The role of minimum income for social inclusion in the European Union", Institute for Social Research, 2007-2010

² European Women's Lobby (2010), Women and the economic crisis:the urgency of a gender perspective

harekete geçerken, diğer durumlarda ancak annenin talebi ile işlerlik kazanmaktadır.

İrlanda'da uygulanmakta olan “*One Parent Family Benefit*” (Tek Ebeveyn Yardımı) ise gelir testine bağlı bir sosyal yardım programıdır.³ Evli olmayan, dul, eşi hapisanede olan, boşanmış veya ayrılmış kişilerin yararlanıcı konumunda olduğu yardım miktarları kişilerin bakmakla yükümlü oldukları çocuklarının (en az bir ve 18 yaşın altında bakmak yükümlü olunan veya 18-22 yaş arasında eğitim gören) varlığı halinde arttırılmaktadır. Tek ebeveyn yardımı, gelir testine bağlı koşulları yerine getiren ve haftada 400 avrodan az gelire sahip kişilere verilmektedir.⁴ Ayrıca söz konusu yardıma hak kazanan kişilerin iş arama yardımı, hastalık, analık, evlat edinme, sağlık ve güvenlik yardımı ile iş kazası yardımlarından belirli bir süreyle sınırlı olarak yararlanmaları sağlanmaktadır. Bunlara ilave olarak yardıma hak kazanan kimseler, iş bulmaları halinde ekstra vergi indiriminden yararlanmaktadır.

Almanya'da da İngiltere'dekine benzer gibi iştirak yardımları bulunmaktadır. İştirak yardımları öncelikle babadan (çocuğu ile birlikte yaşamayan ebeveyn) tahsis edilmeye çalışılmakta, edilemeyen tutarlar ise devlet tarafından karşılanmaktadır. İştirak yardımı, gelir testine bağlı ve yoksul ailelere yönelik gelir desteği niteliğinde sosyal yardımlardandır. Çocuk 12 yaşını dolduruncaya dek en fazla 72 ay süresince ödenmektedir. Ayrıca, Alman hükümetinin 2003 yılında yaptığı reform ile yalnız yaşayan annelerin “*İşsizlik Sigortası II*” programından (iş arayanlar için temel sigorta kolu) yararlanmaları sağlanmıştır. İşsizlik Sigortası II, annelerin üzerindeki çocuk bakımı görevlerine ait toplumsal değer yargıları nedeniyle çocuk birinci yaşından sonra talep

edilebilen bir yardımdır. Yardımın kesilmemesi için aktif olarak iş aramak veya iş bulma ajansları tarafından önerilen işleri kabul etmek gerekmektedir.

Fransa, yüksek düzeyde aile yardım politikalarının geliştiği ve yalnız yaşayan ebeveynlere yönelik geniş haklar sunan bir refah devletidir. “*Lone Parent Allowance (API)*” tek ebeveynli ailelere yönelik olarak tasarlanmış temel nakdi sosyal yardım programıdır. Söz konusu yardımlardan boşanmış, ayrılmış veya eşi ölen kadınlar yararlanmaktadır. Yardımlardan, bakmakla yükümlü olunan çocuk üç yaşından küçükse, çocuk üç yaşını dolduruncaya dek, çocuk üç yaşından büyük ise en fazla 12 ay süreyle yararlanılmaktadır. Yardımların miktarı, söz konusu ailenin yaşam standardının devamını sağlamak amacıyla, kişilerin yalnız kalmadan önceki son üç ayki gelirleri dikkate alınarak hesaplanmaktadır. Kişilere ayrıca sağlık ve analık yardımları sunulmaktadır.

Hollanda'da yalnız yaşayan kadınlara dönük olarak yapılan 1996 yılındaki reform uygulaması dikkat çekicidir. Hollanda'da yalnız yaşayan anneler, çocukları 16 yaşına gelinceye kadar gelir desteği yardımı alabilirken, yapılan reform ile yardımlardan ancak çocuklar beş yaşına gelinceye kadar yararlanma imkanı getirilmiştir. Çocuğun yaşına yönelik yapılan bu reformun temel nedeni, geçmiş dönemde uygulanan sosyal yardımların, kadın istihdamını düşürdüğü, kadınların vasıfsız ve düşük ücretli işlerde çalışmasına neden olduğu düşüncesidir. Reform ile yalnız yaşayan annelere yönelik part-time iş imkanları oluşturularak, kadınların iş gücü piyasasına entegrasyonu kolaylaştırılmakta ve istihdam özendirilmektedir. Haftalık çalışma saatleri arttıkça yapılan gelir desteklerinin de tutarı arttırılmaktadır. Ayrıca istihdam eden anneler için, ücretsiz çocuk bakım hizmetleri, vasıfsız anneler için eğitim imkanları ve vergi indirimleri diğer sosyal politikalar arasında sıralanabilir.

Aile odaklı, Akdeniz refah rejimine sahip ülkelerde (Yunanistan, İtalya, Portekiz, İspanya) ailenin refah

³ Part 3, Chapter 7, of the Social Welfare Act 2005, as amended; Chapter 3, Articles 124 to 130 of Part III of the Social Welfare Regulations, 2007 as amended.

⁴ Department of Social and Family Affairs, One parent Family Payment Note, Republic of Ireland.

rejimi içindeki önemi ve sosyal sorunların daha çok aile bağları ile çözülme geleneği, devletlerin bu alandaki sorumluluğunun sınırlı olmasına neden olmaktadır. Bu nedenle söz konusu refah rejimine sahip ülkelerde yalnız yaşayan kadınlara yönelik sosyal politikalar vergi indirimleri, iş arama yardımları ve çocuk bakım hizmetleri ile sınırlı olarak gerçekleşmekte ve yerel düzeyde organize olmaktadır. Yerel düzeyde yapılan sosyal yardımlar ülke genelinde sabit uygulamaların olmamasına neden olmaktadır. Örneğin **İtalya'da** yardımlar yerel düzeyde yapılmakta, belediyeler arasında uygulama farklılıkları bulunmaktadır.

Evrensel refah rejimine sahip ülkelerin sosyal politikalarında geçmişten bu yana daima yalnız yaşayan annelere yönelik uygulamalar bulunmuştur. Örneğin **Norveç'te** dul ve evli olmayan annelerin çocuk bakım masraflarına yönelik, 1957 yılında yürürlüğe giren "*Provider's Benefit*" yalnız annelere yönelik "eski model" nakdi tek ebeveyn yardımlarındandır.⁵ Ancak söz konusu yardımlar anne odaklı değil, çocuk odaklı sunulmaktadır.⁶

Avrupa geneline bakıldığında, **Danimarka** yalnız yaşayan annelere yönelik en geniş ve cömert yardımları sunan ülke olarak kabul edilmektedir. Esasında diğer İskandinav ülkelerinde olduğu gibi yüksek hayat standartları, yalnız yaşayan annelere çok geniş kamusal yardımların yapılmasına ve önlem paketlerinin sunulmasına imkan sağlamaktadır. Bu nedenle, Danimarka'da tek ebeveynli aileler toplumun çok dikkati çeken bir alanını oluşturmamaktadır. Sosyal yardımlar vatandaşlık hakkıdır ve evrensel niteliktedir. Danimarka'da çocuklara yönelik bakım hizmeti 6

aylıktan okul öncesi eğitim yaşına gelinceye kadar ücretsiz verilmektedir.

Doğu Avrupa Geçiş Ülkelerine sahip refah rejimlerinde, yalnız yaşayan kadınlara yönelik yardımların yaygın bir biçimde bulunmadığı görülmektedir. Geçmişte Sosyalist rejime sahip olan bu refah grubundaki ülkelerde çocuk bakım hizmetleri ve aile yardımları giderek azalmakta, hatta bunların yok olduğu görülmektedir.⁷ **Polonya ve Slovenya'da** spesifik olarak yalnız yaşayan annelere yönelik bir yardım bulunmamasına karşın geçiş dönemlerinde kadınların korunmalarını sağlamak ve iş bulmalarını kolaylaştıracak önlemler bulunmaktadır.

⁵ Skevik A. (2003), Children of the welfare state: Individuals with entitlements, or hidden in the family? Journal of Social Policy, no: 32, pp. 23-440, Cambridge.

⁶ Kilkey M. (2000), The policy regime in twenty countries, Lone Mothers Between Paid Work and Care, Aldershot.

⁷ Elster J., Offe C., Preuss U.K. (1998) (eds.), Institutional design in post-communist societies rebuilding the ship at sea, Cambridge; Hantrais L. (2002), Social Policy & Society: Central and Eastern European States respond to socio-demographic challenge, Social Policy & Society, no:1-2, pp. 141-150, Vermont.

Aşağıdaki tabloda farklı refah rejimlerine sahip ülkelerde yalnız yaşayan annelere yönelik sosyal politikalar özetlenmektedir.

	Ülke Örnekleri	Yalnız Yaşayan Çocuklu Kadınlara Yönelik Politikalar	Yalnız Yaşayan Çocuklu Kadınlara Yardımcı Olabilecek Diğer Sosyal Politikalar
Liberal Refah Rejimi - Ailenin Geçimini Sağlamakla Yüklü Kişilere Odaklı Refah Rejimi	İngiltere		Konut Yardımı
	İrlanda	İş arama ve eğitim ile bağlantılı	Vergi İndirimi
	Fransa	gelir destekleri	İşsizlik Yardımı
	Hollanda		
Aile Odaklı Akdeniz Refah Rejimi	Yunanistan İtalya Portekiz İspanya	Kısıtlı düzeyde veya hiç bulunmamaktadır. Çocuk bakım hizmetleri ile sınırlı olarak gerçekleşen ve yerel düzeyde yapılan sosyal yardımlar	Vergi İndirimi
Evrensel Refah Rejimi	Norveç	Evrensel haklara dayalı	Konut Yardımı
	Danimarka	çocuk bakım yardımları	Vergi İndirimi İşsizlik Yardımı
Doğu Avrupa Geçiş Ülkeleri	Polonya	Yaygın bir biçimde bulunmamaktadır. İş arama ve eğitim ile bağlantılı olarak çocuk	Vergi İndirimi
	Slovenya	yardımları temelli evrensel nitelikteki gelir destekleri	İşsizlik Yardımı

Tablo1: Farklı Refah Rejimlerine Sahip Ülkelerde Yalnız Yaşayan Annelere Yönelik Sosyal Politikalar

Aşağıdaki tabloda ise ülkeler bazında, tek başına yaşayan kadınlara yönelik nakdi sosyal yardımlar özetlenmektedir. Tablo incelendiğinde kısıtlı sayıda ülkede (**Fransa, İrlanda, Avusturya, Polonya, Romanya, Portekiz, İngiltere ve AB dışında İzlanda, Norveç, Lihtenştayn**) spesifik olarak tek başına yaşayan ebeveynlere nakdi sosyal transferler yapılmaktadır. Ülkelerin büyük bir kısmında ise aile yardımları içerisinde, ebeveynin durumu gözetilerek yardımların miktarı artırılmakta veya çocuğun bakım masraflarını düşürmek amacıyla indirimler uygulanmaktadır. Diğer ülkelerde ise tek başına yaşayan ebeveynlere yönelik herhangi bir nakdi sosyal yardım programı uygulanmamaktadır.

Tek Ebeveyne Yapılan Nakdi Sosyal Yardımlar	
Belçika	Özel bir nakdi sosyal yardım programı bulunmamaktadır.
Bulgaristan	Özel bir nakdi sosyal yardım programı bulunmamaktadır.

İsviçre	Özel bir nakdi sosyal yardım programı bulunmamaktadır.
Çek Cumhuriyeti	Sosyal yardım ödemelerinde, çocuğun bakımını tek başına üstlenen ebeveynin durumu gözetilmekte ve yapılan yardımın miktarı artırılmaktadır.
Danimarka	Her yıl tek başına çocuğun bakımını üstlendiğini kanıtlayan ebeveynlere 55 avro her çocuk başına ilave ödeme yapılmaktadır. Ayrıca çocuk sayısından bağımsız olarak her ay hane başına 55 avro ilave nakdi sosyal yardım yapılmaktadır.
Almanya	Özel bir nakdi sosyal yardım programı bulunmamaktadır. Ancak iştirak yardımları söz konusu olmaktadır.
Estonya	Çocuk bakım yardımı iki katı tutarında ödenmektedir.
Yunanistan	Aile yardımı tutarı her bir çocuk için 3,67 avro arttırılarak ödenmektedir.
İspanya	Özel bir nakdi sosyal yardım programı bulunmamaktadır.
Fransa	Çalışıp çalışmadığına bakılmaksızın tek başına yaşayan ebeveyne her çocuğu başına 196 avro asgari gelir desteği yapılmaktadır. Ayrıca iştirak yardımı kapsamında ailenin geliri ile bağlantılı olarak aylık 87,14 avro ile € 116,18 avro arasında yardım yapılmaktadır.
İzlanda	18 yaşın altındaki çocuklar için ödenen nakdi bir sosyal yardımdır. Birinci çocuk için herhangi bir yardım yapılmazken, ikinci çocuk için yıllık 476 avro, üç ve daha fazla çocuğu bulunan ebeveynlere yıllık 1.236 avro ödenmektedir.
İrlanda	Çocuğun bakımını üstlenen ebeveyne, haftalık en çok 196 avro ve her bir çocuk için de haftalık 29,80 avro ödenmektedir.
İtalya	Aile yardım miktarı arttırılmaktadır.
Güney Kıbrıs	Özel bir nakdi sosyal yardım programı bulunmamaktadır.
Lihtenştayn	Her çocuk için aylık 83 avro ödenmektedir.
Litvanya	Okul öncesi kurumlardaki çocuk bakım hizmeti ödemelerine %50 oranında indirim uygulamaktadır.
Lüksemburg	Özel bir nakdi sosyal yardım programı bulunmamaktadır.
Macaristan	Aile yardım miktarı arttırılmaktadır.
Malta	Tek başına çocuk bakımını üstlenen ebeveynler aile olarak kabul edilmekte ve bireysel bir hak olan sosyal yardımlardan ve çocuk yardımlarından yararlanmaktadır. Kişilere haftalık 91,55 avro ve ayrıca hanede yaşayan her ilave kişi başına 8,15 avro nakdi sosyal yardım yapılmaktadır.
Hollanda	Özel bir nakdi sosyal yardım programı bulunmamaktadır.

Polonya	Her bir çocuk için aylık 41 avro ödenmektedir. Ancak her halükarda yapılan yardım tutarı 83 avroyu geçemez. Ayrıca ailenin geliri, asgari gelirin yarısını aşmıyorsa her bir çocuk için 12 avro ilave yardım yapılmaktadır. Ancak bu durumda da 24 avronun üstünde yardım sağlanmamaktadır.
Portekiz	Çocuk bakım yardımları ve diğer ilgili yardımlar %20 oranında arttırılmaktadır.
Romanya	Tek başına yaşayan ebeveyne, çocuk sayısına bağlı olarak nakdi sosyal yardım yapılmaktadır. Bakmakla yükümlü olduğu 1 çocuğu olan ebeveyne 16 avro Bakmakla yükümlü olduğu 2 çocuğu olan ebeveyne 18 avro Bakmakla yükümlü olduğu 3 çocuğu olan ebeveyne 20 avro Bakmakla yükümlü olduğu 4 veya daha fazla çocuğu olan ebeveyne 21 avro
Finlandiya	Her bir çocuk için 46,60 avro çocuk yardımına ilave olarak ödenmektedir.
Slovenya	Çocuk bakım yardımı %10 oranında arttırılarak ödenmektedir.
Slovakya	Özel bir nakdi sosyal yardım programı bulunmamaktadır.
İsveç	İştirak yardımı miktarı arttırılmaktadır.
İngiltere	Çocuk bakım yardım alan kişilerden, tek başına çocuk bakımını üstlenen ebeveynlere daha yüksek tutarda çocuk bakım yardımı ödenmektedir. Ayrıca "New Deal for Lone Parents" programı ile yalnız ebeveynlerin işgücü piyasaları ile entegrasyonu sağlanmaya çalışılmaktadır.
Norveç	Bir çocuğa tek başına bakma sorumluluğunu taşıyan ebeveynlere çocuk yardımı arttırılarak ödenmektedir. Ayrıca bunlardan yaşları 0 ile 3 yaş arasında çocukları bulunanlara ek küçük çocuk yardımı yapılmaktadır. 2007 için ek küçük çocuk yardımı ayda 660 krondur. Yalnız başına yaşayan ebeveynlerin iş bulmalarına yardımcı olacak, eğitim veya mesleki eğitimleri için eğitim yardımı yapılmaktadır. Çocuk bakım yardımı: Çalışma saatlerinde çocuğun bir başkasının bakımına bırakılması gerekiyorsa, çocuğun bakımı için yapılan masrafların aylık %64'ü karşılanmaktadır. Ancak yapılan yardım tutarı bir çocuk için 413 avro, iki çocuk için 539 avro, üç veya daha fazla çocuk için ise 611 avroyu geçemez.
Avusturya	Bir çocuğun bakımını tek başına üstlenen ve düşük geliri olan ebeveynlere en çok 12 ay süresince günlük 6,06 avro nakdi yardım yapılmaktadır. Ayrıca duruma bağlı olarak, çocuk bakım parasını 2 ay daha uzun süreli alabilmektedirler Tek ebeveynlere yıllık toplam 364 avro vergi indirim imkanı da sunulmaktadır.

Tablo2: Ülkeler Bazında, Tek Başına Yaşayan Kadınlara Yönelik Nakdi Sosyal Yardımlar⁸

*Letonya'ya ilişkin verilere ulaşılamamıştır.

⁸ MISSOC http://ec.europa.eu/employment_social/missoc/db/public/compareTables.do?lang=en (Erişim tarihi: 11/10/2011)

SOSYAL GÜVENLİK VE GÖÇMENLER: POLİTİK ZORLUKLAR VE TEPKİLER

Barış GENCAL-Sosyal Güvenlik Uzman Yardımcısı

Göçmenlerin Korunmasızlığı

Yuvalarından kopan ve sıklıkla resmi sosyal ağlar ile kamu sosyal hizmetlerine kısıtlı erişim imkanı olan göçmenler, çeşitli risklere açık konumdadırlar. Bu özellikle dünya çapında 50 milyonu bulan düşük vasıflı, belgesiz ve düzensiz göçmenler için böyledir.

Uluslararası Sosyal Güvenlik Teşkilatı'nın (ISSA) yayınladığı Odak Noktası Sosyal Güvenlik Dergisi 17. Sayısında ISSA, *sosyal güvenliğin kapsamının genişletilmesi stratejisi* çerçevesinde ortaya konan önemli bir meseleyi yani göçmen işçilerin sosyal güvenliği konusunu ele almaktadır. Her ne kadar göçün ardındaki motivasyon genellikle geçim düzeyinin iyileştirilmesi olsa da göç risk taşımaktadır ve bireyler ile aileler tarafından elde edilmeye çalışılan faydalar her zaman gerçekleşmeyebilir. Bu, özellikle kayıtdıŐ istihdamın ve düşük sosyal güvenlik düzeyinin söz konusu olduğu Güney-Güney yönlü göçmenler için böyledir. Her halükarda, bütün ülkeler için bu noktadaki politik zorluk, göçü daha güvenceli hale getirmektir. Göçmenlerin güvencesizliği, sosyal adaleti teşvik etme ve sosyal güvenliğin kapsamını bütün nüfusa genişletme ihtiyacının önemini bir kez daha ön plana çıkarmaktadır.

Demografik Eğilimler ve Uluslararası Göç

Birleşmiş Milletler Teşkilatı'nın tahminlerine göre, küresel düzeyde toplam göçmen varlığı 214 milyon kişi veya bir diğer yaklaşımla toplam dünya nüfusunun %3'üdür. Aynı kaynağa göre, 2050 yılına gelindiğinde bu rakam neredeyse iki katına çıkacaktır.

Gelecekteki göçmen rakamları, kısmen bölgesel nüfus artış eğilimlerini yansıtacaktır. Gelecek 40 yıldaki tahmini nüfus artışının yaklaşık olarak % 98'i, Sahraaltı Afrika ve Güney Asya başta olmak üzere az gelişmiş bölgelerde yoğunlaşacaktır. Bu yüzden, Güney-Güney yönlü göçte artış yaşanması muhtemel gözükmektedir.

Bununla birlikte, artan göç akınlarına ilişkin tahminler iklim deĐiŐikliĐi, kentleşme, yaşlanma, silahlı çatışma, politik istikrarsızlık ve artan fırsatlardan kaynaklanan büyük orandaki demografik değişimleri de yansıtmaktadır.

Önemli Olgular ve Rakamlar

- 2009 yılında küresel düzeydeki toplam göçmen sayısı, 214 milyon kişiydi veya bir diğer yaklaşımla dünya nüfusunun yaklaşık % 3'üydü.
- 2050 yılına kadar 235 ila 415 milyon arasında bir göçmen kitlesi olacaktır.
- Ana göç akımları düşük gelirli ülkelerden yüksek gelirli ülkelere dir. (Güney-Kuzey) Ancak, düşük gelirli ülkeler arasında da hatırı sayılır düzeyde göç hareketi söz konusudur. (Güney-Güney)
- 2000 yılında, göçmenlerin takriben % 70'i düşük ve alt-orta gelirli ülkelere dir. Bu ülkeler göçmenlerin sadece % 40'ına ev sahipliği yapmıştır. Göçmenlerin % 19'u yüksek gelirli ülkelere dir. Bu ülkeler toplam göçmenlerin % 50'sine ev sahipliği yapmıştır.
- 2005 yılında, dünya genelinde göçmenlerin % 40'ı gelişmekte olan bir ülkede ikamet ediyordu. Bu göçmenlerin çoğu muhtemelen diğer az gelirli ülkelere dir.
- AĞırlıklı olarak dünya genelindeki göçmenlerin % 23'üne tekabül eden Kuzey-Kuzey yönlü göçmenler, sosyal korumaya erişim ve transfer imkanına sahiptir.
- En dezavantajlı konumdaki göçmenler, resmi sosyal korumanın düşük düzeyde seyrettiği ve göçün genellikle düzensiz olduğu az gelirli bölgeler arasında hareket halinde olanlardır.

Düzenli göçmen işçiler için bile sosyal güvenliğe ve sağlık hizmetlerine erişim kısıtlı olabilir veya hiç olmayabilir. Bu durum, daha önce anavatanlarında veya kendilerine ev sahipliği yapmış olan ülkelerde sosyal güvenlik programlarına prim yatırmış olsalar bile böyle olabilir. Genellikle, bu programlar kaynaklı yardımlar yeni bir ülkeye gidişle birlikte durmakta veya azaltılmaktadır.

Özellikle göçün geçici olduğu durumlarda söz konusu olabilecek bir diğer sorun, ev sahibi ülkeye yapılan sosyal güvenlik prim ödemelerinin kazanılmış hakların transfer edilememesi nedeniyle göçmenin o ülkeden ayrılmasıyla geride bırakılmasıdır.

Kadınların başını çektiği ve sayıları giderek artmakta olan ev işlerinde çalışan göçmenler ise, bir diğer endişe kaynağıdır. Bu işlerde çalışanlar, kendilerini genellikle kayıtdışı istihdamın içinde bulmaktadırlar ve sıklıkla anavatanlarına döndüklerinde arkalarında hiçbir resmi istihdam kaydı bırakmayacak şekilde ev sahibi ülkedeki resmi sosyal koruma sistemlerinin dışında tutulmaktadır.

Göçmenler İçin Resmi Sosyal Koruma

Sosyal risklere karşı hassasiyet düzeylerini etkilediği için resmi sosyal güvenliğe erişim, göçmenler için hayati öneme sahiptir. Göçmenler ve aileleri, ya erişim uzun bir bekleme süresinden sonra mümkün olduğu için ya da aile bireyleri çeşitli ülkelere dağılmış bir halde yaşadıkları için genellikle sosyal korumadan tam olarak yararlanamamaktadırlar. Eğer göçmenler kendilerinin ve bakmakla yükümlü oldukları kimselerin bütün ihtiyaçlarına yetecek düzeyde bir gelir elde edemezlerse, özellikle sosyal yardımlara erişme imkanlarının olmadığı durumlarda sosyal risklere karşı hassasiyetleri artacaktır.

Sosyal güvenlik haklarının ülkelerarası taşınabilirliği, kazanılmış sosyal güvenlik haklarının, iktisap sürecindeki hakların, milliyet ve ikamet edilen ülkeden bağımsız olarak korunması, idamesi ve transferi anlamına

gelmektedir. Bu imkanın olmadığı durumda göçmenler, ev sahibi ülke veya anavatanlarından ayrıldıklarında, mali kayba uğrama riskiyle karşı karşıya kalmaktadırlar. Buna mukabil, üretken yıllarının çoğunu yurtdışında geçirmelerine rağmen, menşe ülkelerinin sosyal güvenlik ve sağlık sisteminden yararlanma durumu da söz konusu olabilir. Bu sonuç menşe ülkelerin sosyal koruma sistemleri üzerinde istenmeyen mali etkiler yaratabilecektir.

Sosyal güvenlik haklarının hareketliliği imkanının olmaması, göçmenlerin işgücü piyasasındaki davranışlarını değiştirebilecektir. Uzun dönem yardımları erişilebilir veya taşınabilir olmadığı için göçmenler ödedikleri primler karşılığında sosyal güvenlik yardımlarından yararlanamazlarsa, bu durum prim ödemelerinden kaçınmaya veya kayıtdışı istihdama yol açabilecektir. Hatta bazı işverenler de bu tür kararlara çanak tutma eğiliminde olabileceklerdir.

Bazı durumlarda göçmenler, sosyal güvenlik sistemine prim ödemesi yapmış oldukları için, gelecekteki emeklilik aylıklarından mahrum olmamak amacıyla eve dönmek yerine ev sahibi ülkede kalma eğiliminde olabileceklerdir. Bu tür kararlar anavataana yapılan para transferleri bir kenara bırakılırsa, çoğu gelişmekte olan ülke konumundaki bu ülkeleri gelişme imkanlarından mahrum bırakacaktır. Kuşkusuz, sosyal güvenliğe erişim ikamet esaslı da olabilir. Fakat bu durumda mevzuat genellikle kişileri ulusal sınırlar dışında olduklarında kapsam dışı bırakmaktadır.

İkili ve Çok Taraflı Antlaşmalar

Uluslararası düzlemde, göçmen işçilerin sosyal güvenliğine ilişkin yasal hükümler, ikili ve çok taraflı sosyal güvenlik anlaşmaları ile tesis edilmektedir. İkili sosyal güvenlik anlaşmaları genellikle vatandaşlar karşısında göçmenlere sosyal güvenlik alanında eşit haklar veren hükümleri ve taraf ülkelerin sosyal güvenlik kuruluşları arasında işbirliğini öngören kuralları ihtiva etmektedir. Bu anlaşmalar, anlaşmaya taraf her iki ülkede göçmen işçiler için tahakkuk etmiş olan prim

ödeme sürelerinin birleştirilmesi kurallarını ortaya koymakta ve müktesep sosyal güvenlik haklarının ödenmesi ve transferini düzenlemektedir. Bu türdeki çoğu anlaşma, emekli aylıkları gibi uzun dönem yardımları kapsamına almaktadır.

Yüksek gelirli OECD ülkeleri arasında hareket halinde olan göçmenlerin neredeyse tamamı ikili sözleşmelerin kapsamı altında bulunmaktadır. Ancak, göç veren ülkeler sıralamasında en üst sıralarda yer alan ülkeler (Bangladeş, Hindistan, Meksika, Çin Halk Cumhuriyeti ve Ukrayna) bu alanda çok az ikili anlaşma yapmıştır. Bununla birlikte, gelişmekte olan ülkelerin bazıları göç verdikleri insanların çoğunluğunu başarıyla koruma altına almıştır. (Cezayir, Fas, Türkiye)

İkiden fazla ülkeyi kapsayan çok taraflı sosyal güvenlik anlaşmaları, halihazırda Avrupa Birliği (AB), Körfez İşbirliği Konseyi (KİK), Karayip Topluluğu (CARICOM), Güney Amerika Ortak Pazarı (MERCOSUR) teşkilatları düzeyinde uygulanmaktadır. Gelecekte İber-Amerikan Sosyal Güvenlik Konvansiyonu da aynı işlevi görecektir. Ayrıca AB, Avrupa-Akdeniz Topluluğu (EUROMED) içerisinde sosyal güvenlik alanında işbirliğini teşvik etmek için yapılan çalışmalara da öncülük etmektedir. Bu alanda diğer bir bölgesel teşebbüs Güneydoğu Asya Uluslar Birliği (ASEAN) tarafından 2007 yılında yapılan Göçmen İşçilerin Haklarının Korunması ve Teşviki Hususunda Cebu Deklarasyonudur. Uluslararası Çalışma Örgütü'nün (ILO) Sözleşme ve Tavsiye Kararları yoluyla göçmen işçilerin adil muamele görmesini teşvike yönelik gayretleri, bütün bu bahsedilen girişimleri destekler nitelikte bir çerçeve oluşturmaktadır.

MERCOSUR Kapsamındaki Çok Taraflı Anlaşma

2008 yılında, MERCOSUR ülkeleri (Arjantin, Brezilya, Paraguay ve Uruguay) bu ülkelerde çalışmış olan kimselerin emekli aylığı taleplerini düzenlemek üzere bir sistem uygulamaya koymuşlardır. Uluslararası Anlaşmalar Sistemi (SIACI) adı verilen bu sistem, uluslararası bir anlaşma tarafından düzenlenen emekli aylığı talep prosedürünün bir kısmını yerine getirmektedir. Sistem bu ülkelerin vatandaşlarına, ikamet ettikleri ülkeden daha önce çalışmış oldukları ülkelerin sosyal güvenlik kuruluşlarıyla elektronik ortamda iletişim kurarak, emeklilik taleplerini işleme koymak için gerekli bilgileri elde etme imkanı vermektedir.

Güneyden Gelen Göçmenler İçin Kapsama Seçenekleri

Üç temel sebep az gelişmiş bölgelerdeki ülkelerin neden ikili ve ya çok taraflı sosyal güvenlik müzakereleriyle pek fazla ilgilenmediğini ortaya koymaktadır: Sosyal güvenliğe ilişkin düzenlemelerin ülkede yeteri düzeyde gelişmemiş olması, nüfusun kapsama düzeyinin düşük olması ve ulusal idari kapasitenin olmaması. Şüphesiz, tanımı gereği, ikili anlaşmalar iki taraf arasında uzlaşma gerektirir. Burada bir zorluk, göçmen alan ülkenin veren ülkeye göre böyle bir anlaşmayı akdetmek için daha az nedeninin olması olabilir. Her ne kadar böyle bir durumda sosyal güvenlik şemsiyesi altında olma imkanı genellikle olmasa da, kanıtlar göstermektedir ki göç alan ülkelerin her hangi bir taahhüdü olmadığı durumda dahi menşe ülkeler, ya yurtdışında çalışan işçiler için özel fonlar kurarak ya da kurmuş oldukları sosyal güvenlik programlarına gönüllü katılıma izin vererek yurtdışına gönderdikleri göçmenlerin sosyal güvenlikleri için daha fazla sorumluluk almaktadırlar.

Filipinler Yurtdışı İşçiler Sosyal Yardım Fonu

Çalışmak üzere gerçekleştirilen göç hareketinin, göçmen işçileri ve ailelerini genellikle menşe ülkedeki sosyal güvenlik sisteminden kopardığını fark eden Filipinler, göçmen işçiler ve geride bıraktıkları aileleri için sosyal güvenlik sağlama amacıyla Yurtdışı İşçiler Sosyal Yardım Fonunu uygulamaya sokmuştur. Göçmen işçilerin prim katkılarıyla finanse edilen fon, ölüm, maluliyet veya seyahat giderlerinin finansman ihtiyacının ortaya çıkması durumlarında, göçmenlerin kendileri ve ailelerine yapılacak ödemeleri sigorta kapsamına almaktadır. Sri Lanka gibi diğer ülkeler, göçmen işçiler için bir sosyal koruma programı kurmuşlardır. Bangladeş de aynısını yapmaktadır.

Bütün olarak değerlendirildiğinde, Güney-Güney yönlü göçmenlerin sosyal güvenlik imkanlarının geliştirilmesi için tek bir model olmadığı görülmektedir. Pek çok az gelişmiş ülkede sosyal güvenlik yardımlarının dar kapsamı ve kişisel kapsamın düşüklüğü göz önünde tutulduğunda, yardımların transferi konusundaki eksikliğe ilişkin endişeler vakitsizmiş gibi görünebilir. Belki de daha etkin bir politik girişim, ilk olarak az gelirli bölgelere göçü, özellikle kayıtsız göçü, daha iyi yönetmek, en hassas göçmen gruplarının sosyal koruma imkanlarını geliştirmeye odaklanmak (kadınlar, çocuklar, sığınmacılar ve kayıtsız göçmenler) ve kazanılmış hakların hareketliliğini sağlamak için gelecekte sosyal güvenlik sistemlerinin nasıl koordine edileceğine ilişkin standartlar geliştirmek olabilir.

Ev sahibi Ülkelerde Göçmenler İçin Sosyal Korumanın Finansmanı

Genellikle, göçmenlerin sosyal koruma imkanlarının geliştirilmesinin ev sahibi ülkelere bir bedeli olacağı varsayılır. Bu ille de böyle olmak zorunda değildir. Burada göz önünde tutulacak iki husus, göçmen işçilerin

net prim katkıları ve sosyal güvenlik yardımlarının ülkelerarası tam taşınabilirliğinin maliyetidir. İtkine bakıldığında, çoğu çalışma, göçmenlerin sosyal koruma ve vergi sistemlerine net katkısının analizine dayanarak, göçmenlerin ve ailelerinin net katkı sağlayan konumunda olduğu sonucuna varmıştır. Kuşaklararası dağıtım modeline (pay-as-you-go) göre finanse edilen emeklilik yardımlarının ülkelerarası taşınabilirliğinin geliştirilmesine gelince, göçmen işçilerin kazanılmış hakları için tam taşınabilirlik sağlamanın sosyal güvenlik sisteminin finansal yapısına etkisinin ihmal edilebilir düzeyde olduğu görülmektedir.

Özellikle yüksek gelirli ülkelerde, nüfusun yaşlanması ve gittikçe kötüleşen bağımlılık oranları göz önünde tutulduğunda, göçmen işçilerin sosyal güvenlik sisteminin finansal sürdürülebilirliğini destekleyebileceği söylenebilir. Buna mukabil, yardımların ülkelerarası taşınabilirliğinin geliştirilmesi ev sahibi ülkeler için net bir kayba yol açabilir. Fakat bu düşük düzeyde kalacaktır. Diğer taraftan artan taşınabilirlik, göçmenler için, bütün bir yaşam süresince ve bilhassa da yaşlılık döneminde gelir güvenliğini önemli ölçüde iyileştirebilir.

Sonuçlar

Göç hareketi, göçmenler ve aileleri için başlı başına bir sosyal koruma mekanizmasıdır. Gelir, bakmakla yükümlü olunanlara para transferleri ve sosyal koruma için daha fazla potansiyel yaratmaktadır.

Düzenli göçmenler; yasal imkanlar, istihdamla bağlantılı sosyal güvenlik yardımları, sosyal yardımlar ve kazanılmış hakların ülkelerarası taşınabilirliğinden istifade etmektedir. Buna mukabil, kayıtdışı ekonomide çalışan düzensiz göçmenler kapsam dışında kalmaktadır.

Buradaki politik zorluk, bu önemli geçim stratejisinden elde edilecek faydaları azami seviyeye çıkarmak amacıyla, özellikle düzensiz göçmenler için göçü daha güvenceli hale getirmektir.

Temel Politik Sonuçlar

- İlk olarak, ikamet durumlarından bağımsız olarak tüm göçmenler için temel insan haklarını ve sosyal hakları sağlama ihtiyacı vardır.
- İkinci olarak, sosyal korumanın kapsamını genişletmek amacıyla sosyal güvenlik kurumlarının kapasitelerinin geliştirilmesi için destek sağlama ve eğitim ihtiyacı vardır.
- Üçüncü olarak, herkes için primli sosyal güvenlik yardımlarına yasal erişim ve bunların ülkelerarasında tam olarak taşınabilirliğinin gerçekleştirilmesi hususlarına özen gösterilmelidir.

Kapsama sorunları genellikle ülkelere özgüdür ve sosyal güvenlik sisteminin tasarımıyla alakalıdır. Bunu göz önünde bulundurarak ISSA, sosyal güvenlik kurumlarının yetki ve kudretinde olan faaliyetleri istenen etkileri doğurabilecek şekilde organize etmek için *sosyal güvenliğin kapsamının genişletilmesi*

stratejisini geliştirmiştir. ISSA stratejisi, göçmenler için söz konusu olan da dahil olmak üzere, bir kapsam genişletme süreci olanağı sağlayacaktır. Bu süreç yaklaşımında, ISSA üye kuruluşları kendi ulusal kapsam sorunlarını ele alacak eylem planları geliştirecek ve uygulayacaklardır.

Bununla birlikte, daha az gelişmiş bölgeler için, sosyal güvenlik kapsamı ve göçmen işçilerle ilgili tartışma, öncelikle sosyal adaletin geliştirilmesine yönelik daha geniş bir politika çerçevesinin parçası olmalıdır.

Kaynak:

Social Policy Highlight 17 (Odak Noktası Sosyal Güvenlik Sayı:17 10.04.2011)

<http://www.issa.int/Resources/Social-Policy-Highlight/Social-security-and-migrants-Policy-challenges-and-responses>

SOSYAL GÜVENLİK GELİR VE GİDERLERİNİN GSYİH İÇİNDEKİ YERİ: AB ÜYELERİ VE TÜRKİYE AÇISINDAN BİR KARŞILAŞTIRMA

Eyüp Serdar ERDOĞAN-Sosyal Güvenlik Uzman Yardımcısı

Sosyal güvenlik harcamaları, devlet bütçesi içinde daima kritik bir öneme sahip olmuştur. İktisat literatüründe Klasik yaklaşım bu durumu eleştirirken “Refah Devleti” (Welfare State) anlayışının savunucuları bu durumu devletin sosyal gelişmişliğinin bir göstergesi olarak değerlendirmişlerdir. Bu çalışmada devletlerin merkezi bütçesi içinde sosyal güvenlik gelirleri ve harcamalarının tuttuğu yer, Avrupa Birliği (AB) ülkeleri ve Türkiye açısından değerlendirilmeye çalışılacaktır.

AB ülkelerinin önemli bir bölümünde Sosyal Güvenlik, meslek tipine göre örgütlenmiş fonlar biçiminde olmasına rağmen Türkiye’de sosyal güvenlik idari ve mali açıdan özerk tek bir Sosyal Güvenlik Kurumu çatısı altında örgütlenmiştir. Sosyal Güvenlik Kurumu’nun yanında fon anlayışına göre örgütlenmiş bireysel emeklilik ve sağlık sigortası şirketleri de faaliyet göstermekle birlikte AB üye ülkeleri değerlendirildiğinde bu oran henüz oldukça düşük düzeylerde kalmaktadır.

Bu çalışmada amaç, sosyal güvenlik kapsamında elde edilen gelirlerin ve yapılan harcamaların GSYİH içindeki payını Türkiye ve AB ülkeleri açısından ortaya koymaktır.

Türkiye’de Sosyal Güvenliğin örgütlenme biçimi 3 farklı kurum olan T.C. Emekli Sandığı, Bağ-Kur ve Sosyal Sigortalar Kurumu’nun (SSK) birleştirilmesiyle idari ve mali açıdan özerk olan Sosyal Güvenlik Kurumu’nun (SGK) tek çatısı altında birleştirilmiştir. Tablo 1’de ise SGK’nın gelir ve giderleri görülebilir:

Milyon TL	2008	2009	2010
Gelirler	67.257,48	78.072,79	95.273,18
Prim Gelirleri	54.546,45	54.579,18	66.912,86
Diğer Gelirler	12.711,03	23.493,61	28.360,33
Giderler	93.159,46	106.775,44	121.997,30
Emekli Aylıkları	59.136,54	68.603,97	78.957,50
Sağlık Giderleri	25.345,91	28.810,68	32.508,88
Diğer Giderler	8.677,01	9.360,79	10.530,92
Açık	-25.901,98	-28.702,66	-26.724,12
Bütçe Transferleri	35.016,40	52.599,69	55.244,26

Tablo 1: Sosyal Güvenlik Kurumunun Gelir ve Giderleri
(Kaynak: SGK verileri)

Tablo 1’den görülebileceği gibi SGK’ nın gelirleri 2008-2010 yılları arasında düzenli bir biçimde artarken, aynı durum giderler için de geçerlidir. Burada dikkati çeken önemli bir husus elde edilen prim gelirleri ile emekli aylıkları arasında önemli bir fark olduğudur. 2008 yılı için prim gelirleri 54.546,45 milyon TL iken emekli aylığı gideri 59.136,54 milyon TL; 2009 yılı için prim gelirleri 54.579,18 milyon TL iken emekli aylığı gideri 68.603,97 milyon TL; 2010 yılı için prim gelirleri 66.912,86 iken emekli aylığı gideri 78.957,50 milyon TL’ye ulaşmıştır. Bu durum prim gelirleri ile emekli aylıkları arasındaki makasın açıldığını göstermektedir.

Bu husus Türkiye’de ortalama yaşam süresinin artmaya başladığı çerçevesinde değerlendirilirse, sistemin hazine tarafından finanse edilme ihtiyacının ilerleyen yıllarda daha fazla artacağı söylenebilir. Bu yüzden bu tehlikeli zemin, sosyal güvenlik sisteminde reform yapma ihtiyacını doğurmuştur. Yapılan reformun amaçları arasında;

- Demografik değişimlerin sisteme getirdiği finansal yüklerin azaltılması,
- Sosyal güvenlik hak ve yükümlülükleri arasında norm ve standart birliğinin sağlanması,
- Nüfusun tamamının koruma kapsamına alınması,
- Sistemin finansmanı ile ilgili sorunların aşılması bağlamında aktif/pasif oranlarının (çalışabilir nüfusun yaşlı nüfusa oranı) azalmasının getirdiği finansal sorunların en aza indirgenmesi, erken emekliliğin önlenmesi, prime esas kazançların düşük gösterilmesinin önüne geçilmesi, kayıt dışı istihdamla mücadele ve aylık bağlama oranlarının düşürülmesi hedeflenmiştir.

Reformun konumuz açısından en önemli yanı, sistem üzerindeki finansal yükün azaltılmasıdır. Zira sosyal güvenlik sisteminin gelirleri ve giderleri arasındaki fark anlamına gelen “Sosyal Güvenlik Açığı” Tablo 1’den görülebileceği üzere:

- 2008 yılında 25.901,98 milyon TL,
- 2009 yılında 28.702,66 milyon TL,
- 2010 yılında 26.724,12 milyon TL olarak gerçekleştirilmiştir.

Bu dönemde merkezi bütçeden sisteme 2008 yılında 35.016,40 milyon TL, 2009 yılında 52.599,69 milyon TL, 2010 yılında ise 55.244,26 milyon TL transfer yapılmıştır. Bu miktarlar merkezi yönetim bütçesi üzerinde önemli bir baskı oluşturmakta ve gelecekte yaşanacak finansman sıkıntılarına işaret etmektedir. Ülkemizde sosyal güvenlik açıklarının nedenleri arasında;

- SGK’nın yaklaşık 30 yıl boyunca pasif sigortalısının bulunmaması buna karşın sistemdeki aktif sigortalılardan toplanan sigorta prim gelirlerinin uygun yatırım araçları ile değerlendirilmemesi,

- Çeşitli dönemlerde başvuru popülist yaklaşımlar ve bu yaklaşımların SGK’ya yüksek maliyet yüklemesi ve aktüeryal dengeyi sarsması,
- Özellikle kriz dönemlerinde aktif sigortalı sayısında belirgin düşmeler,
- Sosyal güvenlik bilincinin yerleştirilememesi,
- SGK alacaklarının tahsilinde yaşanan sorunlar,
- Aktif sigortalıların pasif sigortalıları finanse etmesindeki yetersizlik gibi nedenler gösterilebilir.

Sosyal güvenlik sisteminin SGK çatısı altında tek bir kurum olarak örgütlenmesindeki önemli amaçlardan biri de sistemde uzun dönemli bir projeksiyonda norm ve standart birliği sağlayarak yaşanabilecek finansman krizinin önüne geçmektedir.

Burada yeri gelmişken sosyal güvenlik sisteminin finansmanında yaşanan sıkıntının önemli bir nedenine de değinmek gerekmektedir. Ülkemizde TÜİK tarafından yapılan çalışmalar sonucu %42 düzeyine yakın bir kayıtdışı ekonomi (shadow economy) faaliyeti bulunmaktadır. Kayıtdışı ekonominin bu kadar yüksek bir düzeyde olması da sistemde ciddi gelir kaybına yol açmaktadır. Kayıtdışı ekonominin nedenleri arasında ise;

- İşsizlik oranının yüksek oluşu ve işgücünün eğitim seviyesinin düşük olması,
- Erken emeklilik sonucu sistemde kayıtdışı olarak çalışmaya devam etme,
- Kayıtlı olarak çalışmanın işverene getireceği bürokratik ve mali yükler,
- Tarımda geleneksel örgütlenme biçimleri ve küçük ölçekli işletmelerin yaygın olması,
- Küçük ve orta ölçekli işletmelerin sayısının fazlalığı,
- Denetimdeki eksiklikler, kurumlar arasında zayıf koordinasyon olması ve cezaların caydırıcılığının düşük olması gösterilebilir.

Daha önce de bahsedildiği üzere sosyal güvenlik açıkları bütçe üzerinde yoğun bir baskıya neden olmaktadır. Aşağıda yer alan Tablo 2’de bu baskının boyutları net olarak görülebilir.

	2008	2009	2010
Cari Fiyatlarla GSYİH (Bin TL)	950.534.251	952.634.796	1.103.749.801
Gelir (Bin TL)	209.598.472	215.458.341	254.277.435
Gelirin GSYH içindeki Payı (%)	22	23	23
Harcama (Bin TL)	227.030.562	268.219.185	294.358.724
Harcamanın GSYH içindeki Payı (%)	23,4	27,2	26
Sosyal Güvenlik Gelirleri (Bin TL)	67.257.483,59	78.072.788,02	95.273.183,02
Sosyal Güvenlik Gelirleri/GSYİH (%)	0,07	0,08	0,09
Sosyal Güvenlik Giderleri (Bin TL)	93.159.461,90	106.775.443,10	121.997.300,95
Sosyal Güvenlik Giderleri//GSYİH (%)	0,098007475	0,112084341	0,110529851
SG Gelir-Gider/GSYİH (%)	-0,03	-0,03	-0,02

Tablo 2: Sosyal Güvenlik Gelirleri ve Harcamalarının GSYİH içindeki Yeri

(Kaynaklar: Maliye Bakanlığı Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü ile SGK verileri)

Tablo 2 incelendiğinde ilk göze çarpan şey, ülkemizde bütçe gelirlerinin bütçe giderlerini karşılamamasıdır. Gelirlerin GSYİH içindeki yeri değerlendirildiğinde 2008 de %22, 2009 da %23 ve 2010 da yine %23 olduğu görülürken aynı zaman diliminde bütçe harcamalarının GSYİH içindeki payı %23,4, %27,2 ve %26 olarak gerçekleşmiştir.

Bütçe açığı verilen bir ortamda sosyal güvenlik açıklarının önemi bir kat daha artmaktadır. Sosyal Güvenlik gelirleri ve giderleri incelendiğinde ise sosyal güvenlik gelirlerinin GSYİH içindeki payı 2008 yılında %7, 2008 yılında %8 ve 2010 yılında %9 olarak gerçekleşmiştir. Aynı zaman diliminde sosyal güvenlik giderlerinin GSYİH içindeki payı ise sırasıyla %9,8, %11,2 ve % 11 olarak gerçekleşmiştir. Sosyal güvenlik açığının GSYİH içindeki payı ise 2008 ve 2009 yılında %3 ve 2010 yılında %2 olarak gerçekleşmiştir. Tablo 3’te ise AB ülkelerinin merkezi bütçelerinden sosyal güvenlik sistemine sağladığı gelirler ve merkezi bütçelerinden sosyal güvenlik sistemi için yaptığı harcamalar GSYİH’lerine oranla verilmiştir.

Tablo 3 ‘den görüleceği gibi AB’nin 27 üye ülkesinin merkezi bütçeden yaptığı ortalama sosyal güvenlik harcamaları ve gelirlerinin GSYİH’lerine oranı ile Türkiye’nin bu konudaki oranları karşılaştırıldığında;

AB üyesi 27 ülke ortalamasının sosyal güvenlik gelirlerinin ortalaması 2008 yılında %15,3, 2009 ve 2010 yıllarında %16,3 olarak gerçekleşirken söz konusu rakamlar aynı zaman diliminde Türkiye için %7, %8,1 ve %8,6 olarak gerçekleşmiştir.

Gider tarafından bakacak olursak AB üyesi 27 ülke ortalamasının sosyal güvenlik giderlerinin ortalaması 2008 yılında %14,8 2009 yılında 16,6 ve 2010 yılında %16,4 olarak gerçekleşirken, söz konusu rakamlar aynı zaman diliminde Türkiye için %9,8, %11,2 ve %11 olarak gerçekleşmiştir.

Sonuç olarak AB üyesi 27 ülke ortalamasının sosyal güvenlik açıkları ortalaması 2008 yılında %0,5, 2009 yılında -%0,3 ve 2010 yılında %0,1 olarak gerçekleşirken söz konusu rakamlar aynı zaman diliminde Türkiye için %2,7, %3 ve %2,4 olarak gerçekleşmiştir.

Açık miktarı Euro Bölgesine dahil 17 ülke açısından değerlendirildiğinde ise 2008 yılı için bu oran %0,5, 2009 yılı için -%0,3 ve -%0,1 olarak gerçekleşmiştir.

	SG GELİRLERİ/GSYİH (%)			SG GİDERLERİ/GSYİH (%)			GELİR GİDER FARKI/GSYİH (%)		
	2008	2009	2010	2008	2009	2010	2008	2009	2010
Türkiye	7	8,1	8,6	9,8	11,2	11	2,7	3	2,4
AB (27 ülke)	15,3	16,3	16,3	14,8	16,6	16,4	0,5	-0,3	-0,1
Euro Bölgesi (17 ülke)	19	20	20,3	18,5	20,4	20,4	0,5	-0,4	-0,1
Belçika	20	20,6	21,2	19,6	21,3	21,3	0,4	-0,7	-0,1
Bulgaristan	11,9	14,5	13,3	11,6	14,1	14,4	0,3	0,4	-1,1
Çek Cumhuriyeti	5,5	5,6	5,7	5,2	5,9	5,9	0,3	-0,3	-0,2
Danimarka	2,8	3,3	3,6	2,8	3,3	3,6	0	0	0
Almanya	19,6	20,7	20,8	19,3	21,3	20,7	0,3	-0,6	0,1
Estonya	5,3	6,4	6,6	5,1	7,1	6	0,2	-0,7	0,6
İrlanda	4,5	4,5	5,5	4,7	6,1	6,1	-0,2	-1,6	-0,6
Yunanistan	20,5	21,3	22,8	20,3	21,5	21,5	0,2	-0,2	1,3
İspanya	13	15,1	14,8	12,3	14,3	15	0,7	0,8	-0,2
Fransa	25,3	25,6	25,4	24,6	26,4	26,6	0,7	-0,8	-1,2
İtalya	18,3	19,4	20	18	19,6	19,6	0,3	-0,2	0,4
Kıbrıs Rum Kesimi	9,6	9,6	9,8	6	6,8	7,3	3,6	2,8	2,5
Letonya	9,2	9,5	9	7,6	11,9	11,5	1,6	-2,4	-2,5
Litvanya	12	14	12,8	13	17,2	15,5	-1	-3,2	-2,7
Lüksemburg	19,1	20,6	19,6	16,3	18,7	18,1	2,8	1,9	1,5
Macaristan	16	16,2	16,5	16,3	16,7	16,3	-0,3	-0,5	0,2
Hollanda	17	17	18,4	16,5	18,5	18,7	0,5	-1,5	-0,3
Avusturya	16,7	18	17,9	16,6	17,9	17,7	0,1	0,1	0,2
Polonya	16,9	16,8	17,3	16,5	17,7	17,5	0,4	-0,9	-0,2
Portekiz	12,3	13	13,3	11,4	12,8	12,8	0,9	0,2	0,5
Romanya	10	11	11,6	10,1	12,2	12,3	-0,1	-1,2	-0,7
Slovenya	17,2	18,6	19	17,2	19	19,4	0	-0,4	-0,4
Slovakya	13,2	14,1	14,5	12,8	14,6	14,5	0,4	-0,5	0
Finlandiya	19,8	21,2	21,4	15,7	18,5	18,4	4,1	2,7	3
İsveç	7,3	7,2	6,9	6,3	7,1	6,7	1	0,1	0,2

Tablo 3: AB Ülkeleri ve Türkiye'nin Karşılaştırılması
(Kaynaklar: EUROSTAT, SGK ve BUMKO verileri)

Tablo incelendiğinde Almanya, Fransa ve Hollanda gibi gelişmiş AB ülkelerinde sosyal güvenlik gelirleri ve harcamalarının GSYİH içinde önemli yer tuttuğu fakat çok ciddi sosyal güvenlik açıklarıyla karşı karşıya kalmadıkları görülebilir.

Kıbrıs Rum Kesimi, Finlandiya ve Lüksemburg gibi nispeten daha küçük ülkelerde ise açık ciddi bir problem oluşturmaktadır. Romanya ve Polonya gibi ülkelerde ise sistemin gelirleri giderlerinden fazla görünmektedir.

Sonuç olarak Türkiye’de sosyal güvenlik açığı 27 AB üye ülkesi ve 17 Euro bölgesi ortalamaları dikkate alındığında nispeten daha yüksek görünmektedir. Sorunun ilerleyen zamanlarda nüfusun yaşlanmasıyla da birlikte finansal baskı oluşturmaması açısından sosyal güvenlik sisteminde alınacak kararların finansal sürdürülebilirlik çerçevesinde alınması sistem açısından hayati önem arz etmektedir.

Finansal sürdürülebilirlik ise daha önce yukarıda değinildiği üzere bilinçli sosyal güvenlik sistemi

yararlanıcılarına fazlasıyla bağımlıdır. Çünkü bugün çalışanları yarının emeklilerini oluşturacaktır.

Özellikle bütçe üzerindeki önemli etkisiyle sosyal güvenlik açıkları ilerleyen zamanlarda hükümetlerin kararlarında önemli bir risk faktörü olmaya devam edecektir. Bu yüzden sistemin sürdürülebilirliğinin bir ilke olarak benimsenmesi, sistemin geleceği açısından büyük önem taşımaktadır.

Kaynaklar:

www.sgk.gov.tr (Erişim Tarihi: 12/05/2012)

www.bumko.gov.tr (Erişim Tarihi: 12/05/2012)

http://www.kit-up.net/web/roportajlar_02.html
(Erişim Tarihi: 12/05/2012)

<http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/eurostat/home/> (Erişim Tarihi: 07/05/2012)

<http://www.setav.org/ups/dosya/44645.pdf>
(Erişim Tarihi: 12/05/2012)

<http://www.butce.org/Html/dergi/26/calceylan.pdf>
(Erişim Tarihi: 12/05/2012)

<http://www.ilo.org/public/turkish/region/eurpro/ankara/index.htm> (Erişim Tarihi: 07/05/2012)

www.tuik.gov.tr (Erişim Tarihi: 07/05/2012)

BİZDEN HABERLER

III. Uluslararası Sosyal Güvenlik Sempozyumu Düzenlendi

Her yıl Sosyal Güvenlik Haftası etkinlikleri arasında geleneksel hale dönüştürdüğümüz “Uluslararası Sosyal Güvenlik Sempozyumu” bu yıl 21 Mayıs 2012 tarihinde, Konya ilinde gerçekleştirilmiştir. Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) Strateji Geliştirme Başkanlığı Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Daire Başkanlığımızın Sosyal Güvenlik Konya İl Müdürlüğümüz ile koordinasyon içinde gerçekleştirdiği sempozyumun konusu “Sosyal Güvenlikte Kapsam: Primli ve Primsiz Sistemler” idi. Sempozyuma Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakan Yardımcısı Halil ETYEMEZ, KKTC Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Şerife ÜNVERDİ, Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanı Fatih ACAR, SGK Strateji Geliştirme Başkanı Ahmet AÇIKGÖZ, SGK Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürü Cevdet CEYLAN, SGK Konya İl Müdürü Cem DİNÇ, Konya Valisi Aydın Nezih DOĞAN, Ak Parti Konya Milletvekilleri Mustafa KABAKÇI ve Mustafa BALOĞLU, Mevlana Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Bahattin ADAM, Necmettin Erbakan Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Muzaffer ŞEKER, Azerbaycan Devlet

Sosyal Müdafaa Fonu Başkan Yardımcısı Elman MEHDİYEV, Kırgızistan Sosyal Kalkınma Bakan Yardımcısı Baktybek JEKSHENOV, Türkmenistan Bilim Adamları Akademisinden Yusup HEKİMOV ile Azerbaycan, Türkmenistan ve KKTC'nin sosyal güvenlik alanındaki temsilcileri katılmıştır.

Sempozyumun açılış konuşmasını yapan Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakan Yardımcısı Halil ETYEMEZ, tüm vatandaşların aynı standartlarda sağlık hizmetlerinden yararlandığı, yoksulların primlerinin devlet tarafından karşılandığı, 18 yaş altındaki vatandaşların sağlık güvencesi altında olduğu genel sağlık sigortasının hayata geçtiğini ifade ederek, “Artık 74 milyon vatandaşımız sağlık hizmetleri şemsiyesinin altındadır” demiştir.

Kurum Başkanımız Sayın ACAR ise, sempozyumun hem SGK'nın kurumsal kapasitesinin gelişmesi hem de diğer ülkelerle etkin işbirliği için zemin oluşturacağını belirterek, 2008 yılında tarihi bir adım atıldığını ve bugün dünyanın birçok ülkesinin örnek aldığı bir sosyal güvenlik reformunun hayata geçirildiğini kaydetmiştir.

Sempozyum ertesinde yerli ve yabancı misafirlerimiz için Konya'da Mevlana Müzesini de kapsayan kültürel bir ziyaret programı düzenlenmiştir.

Kurumumuz, gerçekleştirilen Sempozyumlarla uluslararası sosyal güvenlik camiasının ilgisini Türk Sosyal Güvenlik Sistemine ve reform çalışmalarına yönlendirmeyi ve uzun dönemde Türk Sosyal Güvenlik Sistemini uluslararası akademik çalışmaların odağı haline getirmeyi öngörmüştür.

Mesleki Emeklilik Sistemleri Paneli Gerçekleştirildi

Sosyal Güvenlik Kurumu Strateji Geliştirme Başkanlığı AB ve Dış İlişkiler Daire Başkanlığı tarafından 16 Mayıs 2012 tarihinde Ankara'da, "Mesleki Emeklilik Sistemleri" konulu panel düzenlendi. SGK Başkanı Sayın Fatih ACAR konferansın açılış konuşmasını

gerçekleştirmiştir. Konuşmasında, II. Sütun Emeklilik olarak adlandırılan mesleki emeklilik konusunun Türkiye açısından son derece önemli bir konu olduğunu belirterek, düzenlenen panel ile Hollanda'yla 18 ay önce başlanan II. Sütun Emeklilik Sisteminin uygulanabilirliğine ilişkin sonuç raporunun netleştirileceğini söylemiştir.

Mesleki Emeklilik Sisteminin Türkiye Cumhuriyeti Kalkınma Bakanlığı tarafından 2012-2014 yılları için hazırlanan orta vadeli plana dahil olduğunu kaydeden ACAR, "Matra Mesleki Emeklilik Sistemleri Projesi" adı verilen projenin temel hedefinin Hollanda ve seçilen Avrupa Birliği üyesi devletlerdeki ikinci sütun emeklilik uygulamalarının incelenmesi ve Türkiye'de II. Sütun Emeklilik Sisteminin nasıl uygulanabileceğine ilişkin Türk ve Hollandalı uzmanlarca bir rapor hazırlanması olduğunu belirtmiştir.

Sayın ACAR'dan sonra kürsüye çıkan Hollanda'nın Türkiye Büyükelçisi Sayın Jan Paul DIRSKE Matra programının 1990'lardan beri sosyal güvenlik ile ilgili projelerin finansmanında kullanıldığını belirtmiştir. Ayrıca Sayın DIRSKE konuşmasında, programın farklı tarafları karşılıklı görüş alışverişi için bir araya getirme özelliğine de atıfta bulunmuştur.

**Kayıtlı İstihdamın Teşviki Projesi (KİTUP)
Kapsamında, Manisa ilinde, Bölgesel Farkındalık
Artırma Konferansı Düzenlenmiştir**

KİTUP kapsamında, Manisa ilinde, 31.05.2012 tarihinde, Bölgesel Farkındalık Artırma Konferansları'nın sonuncusu gerçekleştirilmiştir. Konferansa, Manisa Valisi Halil İbrahim DAŞÖZ, Gediz Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Seyfullah ÇEVİK, SGK Strateji Geliştirme Başkanı Ahmet AÇIKGÖZ, SGK Rehberlik ve Teftiş Başkanı Dr. Sıddık TOPALOĞLU, SGK Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Daire Başkanı Harun HASBİ, SGK Manisa İl Müdürü Murat SAYGI, KİTUP Takım Lideri Micheal GERICK, oda başkanları, işveren ve sendika temsilcileriyle ilgili diğer yerel kurum temsilcileri katılmıştır.

Açılış Konuşmasını gerçekleştiren Sayın Murat SAYGI, kayıtdışı ile mücadele konusunda il bazındaki faaliyetlerden bahsetmiş ve 2012 yılında yapılan denetimlerde ortaya çıkan tablolara ilişkin istatistiksel bilgiler aktarmıştır. İlk beş aylık süreçte yapılan incelemeler sonucu, 1.500.000 TL'yi aşkın bir tutarın idari para cezası olarak kayıtdışı çalıştıran işyerlerine tahakkuk ettirilmiştir.

Konferans öncesinde 30.05.2012 tarihinde Ali Rıza Çevik İlköğretim Okulunda ikinci ve üçüncü sınıflara yönelik olarak proje kapsamında tasarlanan Sosyal Güvenlik Kahramanı KİT'in tanıtımı yapılmıştır. Bu

tanıtıma SGK Rehberlik ve Teftiş Başkanı Dr. Sıddık TOPALOĞLU, SGK Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Daire Başkanı Harun HASBİ, SGK Manisa İl Müdürü Murat SAYGI, KİTUP Takım Lideri Micheal GERICK ile Sosyal Güvenlik Uzman ve Uzman Yardımcıları katılmışlardır.

KİTUP projesi İletişim Uzmanı Alper ÖMEROĞLU'nun masalı anlatımıyla renklenmiş tanıtımda proje kapsamında, hazırlanan masal kitapları öğrencilere dağıtılmıştır. Masal kitapları öğrencilerden yoğun ilgi görmüştür. Kahraman KİT'in başından geçen maceralar, çizgi film eşliğinde öğrencilere anlatılmıştır. Sonrasında öğrencilere Sosyal Güvenlik Kahramanı rozeti dağıtılmıştır.

9 Mayıs Avrupa Günü Etkinliğine Aktif Katılım Sağlandı

9 Mayıs Avrupa Günü, Avrupa Birliği Bakanlığınca koordine edilen şenliklerle kutlandı. Gençlik Parkı'nda düzenlenen şenliğe, Dışişleri Bakanı Ahmet DAVUTOĞLU, Avrupa Birliği Bakanı ve Başmüzakereci Egemen BAĞIŞ, AB Türkiye Delegasyonu Başkanı Büyükelçi Jean-Maurice RIPERT ile AB'yi temsilen yabancı misafirler katıldı.

Avrupa Günü Şenlikleri 9 Mayıs Çarşamba günü saat 12.00'da başladı. Avrupa'nın dört bir köşesindeki renklerin Gençlik Parkı'nda yer aldığı şenlikte, konserler, yarışmalar, eğlenceler, tiyatro gösterileri ve sergilerin yanı sıra dev havuzda ışıklı gösteri de sunuldu.

Bu etkinliklerin yanı sıra Gençlik Parkı'nda birçok stant kuruldu. Avrupa Birliği ülkelerinden, sivil toplum kuruluşlarına, bakanlıklardan, Türkiye'nin dört bir tarafındaki illerin tanıtım çadırlarına kadar yüzlerce ayrı stant Avrupa'yı Gençlik Parkı'na taşıdı. Stantlarda çeşitli ikramlar yapıldı, hediyeler dağıtıldı. Etkinlik kapsamında 11 Avrupa ülkesinden gelen ziyaretçiler kendi ülkelerinin; Türkiye'nin 81 ilinden gelen temsilciler de kendi şehirlerinin tarihini, kültürünü, yemeklerini, görüntü, slayt ve fotoğraflarla konuklara anlattılar. Avrupa Birliği Bakanlığı başta olmak üzere birçok bakanlık, kurum, kuruluş, oda ve dernekler tanıtım stantlarıyla gün boyu çalışmalarına ilişkin vatandaşlara bilgi verdi.

Sosyal Güvenlik Kurumu Strateji Geliştirme Başkanlığı Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Dairesinde görev yapan uzman yardımcıları Hilal ASLAN, Hüseyin Olcay TAZE, Ümit KOCADAŞ ve Barış GENÇAL açmış oldukları standta Sosyal Güvenlik Kurumunu ve Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Dairesinin Avrupa Birliği ile ilgili yapmış olduğu projeleri tanıtmaya fırsatı buldu. Standa vatandaşlar yoğun ilgi gösterdi.

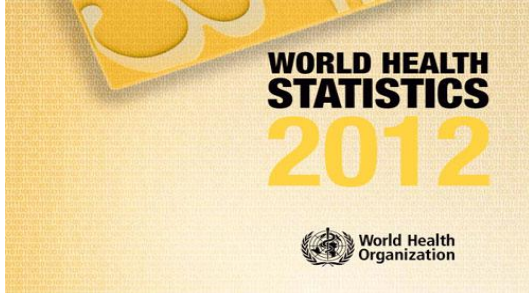

DÜNYADAN SOSYAL GÜVENLİK

UNITED NATIONS

Birleşmiş Milletler (BM): Yüksek Tansiyon ve Şeker Hastalığı Tüm Dünyada Artıyor

BM, yüksek tansiyon ve Şeker hastası olan kişilerin sayısının, hem gelişmiş hem de gelişmekte olan ülkelerde büyük oranda arttığını bildirdi.

Dünya Sağlık Örgütü (WHO) Genel Direktörü Margaret CHAN, WHO tarafından yayınlanan “Dünya Sağlık İstatistikleri 2012” raporu ile ilgili olarak yaptığı açıklamada “Bu rapor özellikle düşük ve orta gelirli ülkelerde kalp hastalıkları ve diğer kronik hastalıkların oluŐmasını tetikleyen koŐullarda önemli ölçüde artış olduğuna dair kanıtlardan birini oluŐturuyor. Bazı Afrika ülkelerinde, eriŐkin nüfusun neredeyse yarısında yüksek tansiyon var” diye konuŐtu.

WHO tarafından yayınlanan Dünya Sağlık İstatistikleri 2012 raporunda 194 ülkeden veriler bulunuyor, rapor, dünya genelinde her üç yetiŐkenden birinin yüksek tansiyonu olduğunu ve her on kişiden birinin Şeker hastalığına yakalandığını belirtiyor.

Yüksek gelir seviyesine sahip ülkelerde, ilacın

maliyetinin düşük olması ve yaygın teŐhis ve tedavi imkanı sayesinde yüksek tansiyonlu kişi sayısı düşüyor ve bunun sonucunda da kalp rahatsızlığından ölümler azalıyor. Ancak Afrika'daki pek çok ülkede, yetiŐkinlerin % 40'ının yüksek tansiyonu var ve vakaların çoğunluğu düşük maliyetli ilaçlar ile tedavi edilebilecek ve böylelikle ölüm riski büyük ölçüde azaltılabilecekken, çoğu teŐhis bile edilemiyor.

Şeker hastalığı'nın ise küresel olarak görölme sıklığı, ortalama %10'dur. Pasifik Okyanusu'ndaki ada ülkelerde nüfusun üçte biri Şeker hastasıdır. Şeker hastalığı tedavi edilmezse, körlüğe ve karaciğer yetmezliğine neden oluyor.

Raporda ayrıca obezitede artışa da dikkat çekiliyor ve obezitenin büyük bir sağlık riski oluşturduğu belirtiliyor.

WHO Sağlık İstatistikleri ve Enformasyon Sistemleri Bölümü Başkanı Ties BOERMA, konuyla ilgili olarak “Dünyanın her bölgesinde, 1980 ile 2008 yılları arasında obezite iki katına çıkmıŐtır. Bugün yarım milyar insan yani dünya nüfusunu %12'si obez olarak kabul ediliyor” dedi.

En yüksek obezite %26 oranıyla Amerika kıtasında görölürken, en düşük obezite %3 oranıyla Güney Asya'da görölüyor. Dünyanın her yerinde, erkeklere oranla kadınların obez olması daha muhtemel, bu nedenle de kadınların Şeker, kardiyovasküler hastalıklar ve bazı kanser türlerinden hasta olmaları daha muhtemeldir.

WHO'ya göre, dünyadaki ölümlerin yaklaşık üçte ikisi bulaŐıcı olmayan hastalıklar nedeniyle gerçekteŐiyor. (17.05.2012)

<http://www.unicankara.org.tr/index.php?ID=904&LNG=1>

International
Labour
Organization

İŞ Güvenliği ve Sağlığını Geliştirmek İçin ILO/AB GiriŐimi

Uluslararası alıŐma Örgütü (ILO) ve AB, işçilerin sağlık ve güvenlik koŐullarını iyileŐtirmeye ilişkin olarak, geçtiğimiz Aralık ayında, altı ülkede iş kazalarını ve meslek hastalıklarını azaltmaya yönelik yeni bir proje baŐlattı. Bu lkeler, Doğu Avrupa'da Moldova ve Ukrayna; Afrika'da Malavi ve Zambiya ve Orta Amerika'da Honduras ve Nikaragua'dır.

Ana faaliyetlerden biri, gelişmekte olan ülkelerin iş sağlığı ve güvenliğine ilişkin ihtiyaç ve eksikliklerine yönelik eylem planlarını desteklemek olacaktır.

Politika belirleyiciler için düzenlenecek seminerler, onların iş sağlığı ve güvenliği konusunda hassasiyetini koruyacak ve ulusal düzeyde desteği çok daha yüksek oranlara çıkaracaktır.

Projenin tamamlayıcı bir parçası olarak iki kilit ürün geliŐtirilecektir:

- Her ülkede iş kazası ve iŐle ilgili hastalık oranlarının daha doğru bir Şekilde belirlenmesi için bir metodoloji
- lkelere iş sağlığı ve güvenliğine ilişkin koşulları geliŐtirmemelerinin maliyetlerini hesaplayabilmeleri için uygulanabilir bir araç

Daha fazla bilgiye, safework@ilo.org (ILO Programme on Safety and Health at Work -SAFEWORK-) adresinden ulaŐabilirsiniz.

http://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---dgreports/dcomm/documents/publication/wcms_154579.pdf

EUROPEAN
COMMISSION

Avrupa'nın Yaşlanması

Raporlara göre, 517 milyon olan toplam AB nüfusunun neredeyse üçte biri, 2060 yılı itibariyle 65 yaş ve üzerinde olacaktır.

AB'nin yaşlanma konusunda hazırlanan son raporuna göre, AB'nin yaş profilinin gelecek on yıl içerisinde büyük oranda deĐiŐmesi bekleniyor.

Toplam nüfus, 2060'da az oranda yükselecek olmasına karşın (2010'da 502 milyon olan nüfus 517 milyona yükselmiŐtir.) daha yaşlı olacaktır. Avrupalıların %30'u 65 ve üstü yaŐlarda olacaktır. Daha uzun yaŐamak bir baŐarıdır, ancak, daha uzun yaşayan daha fazla insanın olması, Avrupa ekonomileri ve sosyal yardım sistemleri için önemli bir sorundur.

Madalyonun diğer yüzü ise, çalışma yaŐında daha az insan olacağıdır. 15-64 yaşları arasındaki kişilerin oranı %67'den %56'ya düŐecektir. Bu yaklaşık olarak, her emekli için 4 çalışan oranının, her emekli için 2 çalıŐana düŐeceĐini gösterir.

Bu demografik değişikliklerin, AB'nin kamu maliyesi açısından önemli sonuçlar doğuracağı beklenmektedir. Mevcut politikalara bağlı olarak, tamamıyla yaşa bağlı kamu harcamaları (emekli aylıkları, sağlık ve uzun vadeli sigorta kolları), 2010 ile 2060 arasında, %4.1 puanlık bir yükselişle, Gayri Safi Yurtiçi Hasıla'nın (GDP) %25'inden yaklaşık %29'una yükselecektir. Yalnızca emekli aylıklarıyla ilgili harcamaların, 2060 yılı itibariyle, GDP'nin %11.3'ünden yaklaşık %13'üne yükseleceği öngörülmektedir. Ancak, rapor, her birinin emeklilik reformlarıyla elde ettiği gelişmelere bağlı olarak, ülkeler arasında büyük farklılıklar göstermektedir.

Özetle rapor, yaşlanan nüfusun getirdiği sorunlarla başa çıkmanın, belirli politika eylemleri gerektirdiğini doğruluyor.

Yaşlanmanın ölçüsü ve hızı, ortalama yaşam beklentisi, doğurganlık ve göç oranlarına bağlıdır. 2010 yılında erkeklerde 76.7, kadınlarda ise 82.5 olan ortalama yaşam beklentisi, 2060 yılında erkeklerde 84.6'ya, kadınlarda ise 89.1'e yükselecektir. AB'de, 2010 yılı rakamlarına göre her kadın için 1.59 olan doğurganlık oranının, 2060 yılı itibariyle 1.71'e yükselmesi beklenmektedir. AB'ye toplam net göçün ise, 2060 yılında yaklaşık olarak 60 milyon olması beklenmektedir. (15.05.2012)

http://ec.europa.eu/news/economy/120515_en.htm

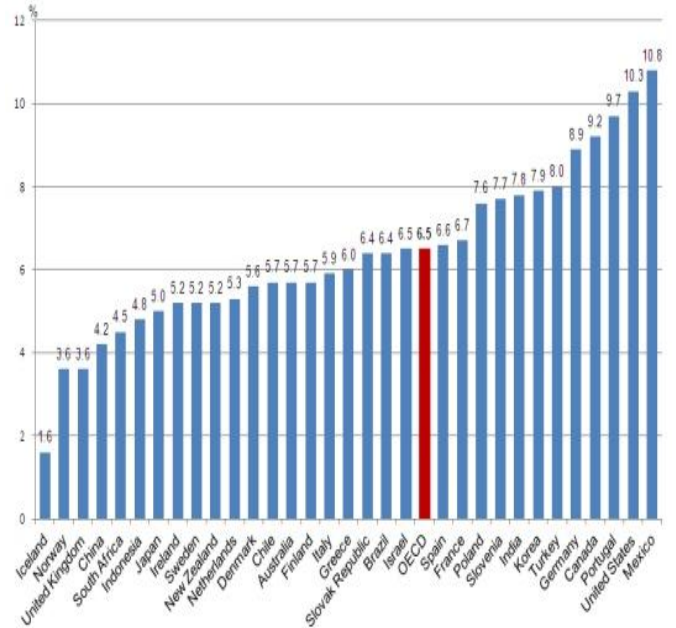

Sağlık: Diyabetin Yüksek Maliyeti

Avrupa Birliği Konsey Başkanlığı, Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü (OECD) ve Danimarka Sağlık Bakanlığının ev sahipliğini yaptığı "Avrupa Diyabet Liderlik Forumu" 25-26 Nisan 2012 tarihlerinde gerçekleşmiştir.

Danimarka Diyabet Derneği Başkanı ve Danimarka Krallığı Prensi JOACHIM, Danimarka Başbakanı Helle Thorning SCHMIDT, OECD Genel Sekreter Yardımcısı Yves LETERME, Birleşmiş Milletler Eski Genel Sekreteri Kofi ANNAN ve dört farklı ülkeden ilgili bakanlar ile AB üyesi 27 ülke, AB üyeliği için başvurmuş ülkeler, EFTA üyesi ülkeler, AB dışı OECD üyesi ülkeler, Alt Sahra Afrika, Orta Doğu ve Kuzey Afrika ülkelerinden üst düzey resmi görevlilerin katıldığı Avrupa Diyabet Liderlik Forumu'na, Kurum başkanımız Sayın Fatih ACAR, Genel Sağlık Sigortası Genel Müdürümüz Sayın Namık KAYA ve Strateji Geliştirme Başkanlığı AB ve Dış İlişkiler Daire Başkanımız Sayın Harun HASBİ de Kurumumuzu temsilen katılım sağlamıştır.

Forumda yapılan değerlendirmelere göre, bazı OECD ülkelerinden 83 milyon kişi diyabet soruyla karşı karşıyadır. Bu rakamın 2030 yılında 100 milyona yükseleceği tahmin edilmektedir.

Tablo 1: 2010 Yılı Diyabet Rakamları (20-79 Yaş Arası) (Kaynaklar: Uluslararası Diyabet Federasyonu, 2009 ve Bir Bakışta Sağlık, OECD, 2011)

Kopenhag'da düzenlenen Avrupa Diyabet Liderlik Forumu'nda konuşan OECD Genel Sekreter Yardımcısı Yves LETERME, "Diyabetin önlenmesi ve tedavisi ile

komplikasyon maliyetleri, sadece Avrupa'da, yıllık yaklaşık 90 milyar avrodur. Bizim sağlığımız ve ekonomimizin sağlığı uğruna diyabeti önlemeyi başarmak için maliyet-etkin yöntemler bulmalıyız." dedi.

Diğer kronik hastalıklar gibi diyabet de istihdam fırsatlarının ve kazancın azalmasına neden olur. Buna ek olarak, diyabet hastalığının tedavi yöntemlerini takip etmenin zorlukları nedeniyle hastalar, depresyon eğilimli olabilmektedir.

Islets of Humor

by Theresa Garnero

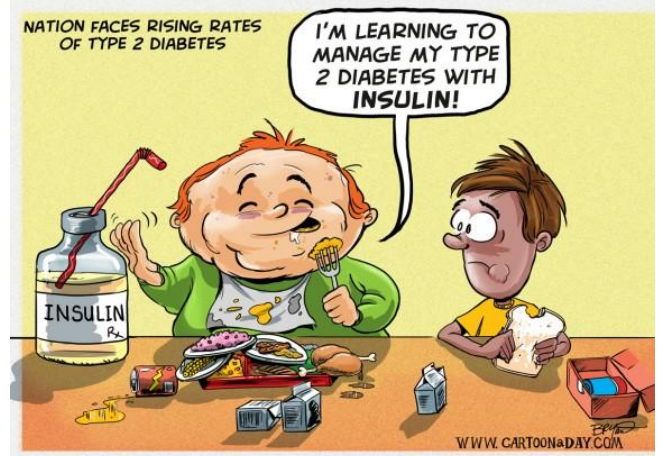
-Diyabet ilaçlarım için harcama yapmak zorunda kalmayıp, şimdi milyoner olabilirdim.

Önümüzdeki 10 yıl içinde, OECD ülkelerinde, üç kişiden ikiden fazlası (nüfusun 2/3'ünden fazlası) aşırı kilolu ya da obez olacaktır. Bunun, onların hem gelirlerine hem de sağlıklarına etkisi vardır, OECD ülkelerinde, obezler, obez olmayanlara göre %18 daha az kazanç elde ederler ve onlar tip iki türündeki diyabet hastalığına yakalanmaya 8 kat daha yatkındırlar.

Birçok hastalıkta olduğu gibi, obezitede de, sağlıklı beslenmeyi ve egzersizi teşvik gibi bazı önleme stratejileri, sağlık hizmetleri tarafından sağlanan tedavilerden daha ekonomiktir. Devletler, sağlıklı yaşam tarzını teşvik etmek için, gıda sanayi, tıp uygulayıcıları, okullar ve toplum grupları ile birlikte çalışmalıdır. Danimarka, Finlandiya, Fransa ve Macaristan, şeker açısından zengin ve kalorili gıdalarda vergilendirmeye geçmiştir.

OECD araŐtırmaları, diyabet gibi kronik hastalık sorunlarının aşağıdaki şekilde çok daha etkili bir şekilde çözülebileceğini göstermiştir:

- Hastaları, kendi durumlarını kontrol etmeye teşvik eden programlar
- İyi sonuçları ve bakımın sürekliliğini ödüllendiren ödeme sistemleri ve hastalık yönetimi programları (Bu programlar Hollanda, Fransa, Almanya ve İngiltere'de kullanılmaya başlanmıştır ve başarı sağlanmıştır.)
- Diyabet tedavilerinde kalitenin artması için, halk sağlığının sağlık sistemlerinin merkezine yerleŐtirilmesi

-Tip 2 diyabetimi insülinle kontrol etmeyi öğreniyorum.

Avrupa Diyabet Liderlik Forumu, diyabet gibi bulaŐıcı olmayan hastalıklar için uygulanabilir çözümleri tartışmak amacıyla, devlet, özel sektör ve tüketici örgütlerinden 800 katılımcıyı bir araya getirmiştir. Katılımcılar, kronik hastalıkların yönetiminde iyi uygulamalar için somut öneriler sunan bir sonuç belgesi olan "Kopenhag Yol Haritası"nı kabul etmişlerdir. (26.04.2012)

http://www.oecd.org/document/3/0,3746,en_2157136_1_44315115_50166467_1_1_1_1,00.html

17'nci ISSA Uluslararası Sosyal Güvenlik Aktüerleri ve İstatistikçileri Konferansı

17'nci ISSA Uluslararası Sosyal Güvenlik Aktüerleri ve İstatistikçileri Konferansı, Federal Alman Emeklilik Sigortası'nın ev sahipliğinde, 30 Mayıs 2012 tarihinde, Berlin'de düzenlenecektir.

Sosyal güvenlik aktüerleri ile istatistikçilerinin ve sosyal güvenlik sistemlerinin mali yönetimini yapan diğer uzmanların ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla düzenlenen ve üç yılda bir tekrarlanan ISSA Uluslararası Sosyal Güvenlik Aktüerleri ve İstatistikçileri Konferansı, aktüeryal araştırma ve uygulama tekniklerini arttıran ve teşvik eden en önemli ISSA faaliyetlerinden biridir.

Konferans oturumları, aşağıdaki konular üzerinde yoğunlaşacaktır:

- Alman devlet emeklilik sistemi ve bu sistemin ekonomik çalkantı karşısındaki direnci
- Yaşlılıktaki yoksulluğun ortadan kaldırılması konusunda sosyal güvenlik tedbirleri
- Sosyal güvenlik sistemlerinin mali açıdan sürdürülebilirliğinde ekonomik koşulların etkisi
- Sosyal güvenlik sistemleri ve bunların hukuki sonuçlarına yönelik aktüeryal ve finansal raporlama
- Sağlık sistemlerinin mali açıdan karşılanabilirliği ve sürdürülebilirliği (30.05.2012)

<http://www.issa.int/News-Events/Events/17th-ISSA-International-Conference-of-Social-Security-Actuaries-and-Statisticians>

Avrasya'daki Göçmen İşçilerin Sosyal Güvenliğinin Güçlendirilmesi

Doğu Avrupa ve Avrasya bölgelerinden sosyal güvenlik kuruluşlarının temsilcileri, 15 Mayıs'ta Moldova Cumhuriyeti'nin başkenti Chisinau'da çalışma başlatan ISSA ve IASPF Avrasya Göçmen İşçileri Çalışma Grubu'nun ikinci toplantısında, göçmen işçilerine yönelik geliştirilmiş sosyal güvenliği tartışmaya devam etti.

Çalışma grubu toplantısı öncesinde, Moldova Cumhuriyeti Milli Sosyal Sigorta Kurumu Başkanı Maria BORTA'nın eşliğinde, ISSA Sosyal Güvenlik Gözlemevi Müdürü Edmundo MARTINHO ve diğer ISSA yetkilileri, Moldova Cumhuriyeti Başbakan Yardımcısı Sayın Mihai MOLDOVANU tarafından kabul edildi.

Toplantıda, Başbakan Yardımcısı, sosyal güvenliğin kapsamının genişletilmesi ve göçmen işçilerin ihtiyaçlarının karşılanması konularında ülkesinin kararlılığına vurgu yaptı ve söz konusu alanlarda ISSA ile işbirliğine açık olduklarını bildirdi.

Göçmen işçilerin sosyal güvenliğine yönelik ortak çerçevede bir kılavuz geliştirmesine ilişkin bölgedeki sosyal güvenlik kuruluşlarının temsilcileri tarafından 2011'de sunulan öneri, Aylık ve Sosyal Fonların Uluslararası İşbirliği (IASPF) ile ISSA arasında ortak bir çalışma grubu kurulmasını sağladı.

Bu çalışma grubuna Moldova Cumhuriyeti Milli Sosyal Sigorta Kurumu Başkanı Maria BORTA başkanlık etmektedir. (15.05.2012)

<http://www.issa.int/NewsEvents/News2/Strengthening-the-social-protection-of-migrant-workers-in-Eurasia>

ISSA Bürosunu 105. Toplantısı ve ISSA Avrupa Ağı (IEN) Yürütme Komitesi Toplantısı

8-9 Mayıs 2012 tarihlerinde, Cenevre'de, ISSA Bürosunun 105. toplantısı ve IEN Yürütme Komitesi toplantısı yapıldı. Kurum Başkan Yardımcımız Sayın Mustafa KURUCA, Kurum Başkanımız Sayın Fatih ACAR'ı temsilen söz konusu toplantıya katıldı. Kurum Başkan Yardımcımız Sayın Mustafa KURUCA'ya toplantıda, Strateji Geliştirme Başkanlığı AB ve Dış İlişkiler Daire Başkanımız Sayın Harun HASBİ eşlik etti.

ISSA Bürosunun 105. toplantısının ilk gününde, Kurum Başkanımız Sayın Fatih Acar'ın Büro üyeliği onaylandı. Toplantıda ayrıca, teşkilata üyelik talepleri ve anayasa değişiklik önerileri ele alındı. 2011 yılı mali raporları ve bütçesi değerlendirilerek, 2014-2016 yıllarına ilişkin faaliyet programı öncelikleri belirlendi.

ISSA Bürosu, toplantıda ayrıca teşkilatın yeni Başkan Yardımcısını seçti. Sayın Soliman S. AL-HUMAYYD, ISSA Başkanı Errol Frank STOOVÉ tarafından Başkan Yardımcısı olarak önerildi ve ISSA Bürosu üyeleri tarafından kabul edildi.

Toplantının ikinci gününde ise, teşkilata Avrupa Kıtasından üye olan kuruluşların oluşturduğu IEN'in Yürütme Komitesi toplandı. 2012 yılı teknik seminerlerinin ele alındığı ve bölgede sosyal güvenlik kurumları arasındaki işbirliğini geliştirmeye yönelik diğer önemli hususların görüşüldüğü toplantıda, 2011-2013 yılı iş planı güncellendi.

IEN Yürütme Komitesi toplantısında ayrıca, Teşkilatın sosyal güvenlik alanında, uluslararası düzlemde etkinliğini ve prestijini artırma gayretleri çerçevesinde düzenlen "Avrupa Bölgesel Sosyal Güvenlik Forumu" nun ikincisinin 2013 yılı Nisan ayının ikinci haftası içerisinde İstanbul'da gerçekleştirilmesi kararlaştırıldı.(08.05.2012)

Yeni ISSA Başkan Yardımcısı Seçildi

8 Mayıs 2012 tarihinde Cenevre'de yapılan ISSA Bürosunun 105. toplantısında, teşkilatın yeni Başkan Yardımcısı seçildi. Sayın Soliman S. AL-HUMAYYD, ISSA Başkanı Sayın Errol Frank STOOVÉ tarafından Başkan Yardımcısı olarak önerildi ve ISSA Bürosu üyeleri tarafından kabul edildi.

Soliman S. AL-HUMAYYD, 1995'te göreve gelmesinden bu yana, Suudi Arabistan Sosyal Sigortalar Genel Kurumunun (GOSI) müdürlüğünü yapmaktadır. Arap dili kullanan Sosyal güvenlik kuruluşları arasında, ISSA için dinamik bir temsilci olan Sayın AL-HUMAYYD, bölgesindeki artan Teşkilat üyeliğine büyük katkı sağlamıştır.

Sayın AL-HUMAYYD, Arap Ülkelerine yönelik Ürdün merkezli bir ISSA İrtibat Ofisi kurulmasında öncü rol oynamıştır ve 2005'ten beri Ofisin yönetim kurulu başkanlığını yürütmektedir.

Sayın AL-HUMAYYD, birçok ISSA yayını dahil olmak üzere, sosyal güvenlik bilgilerinin Arapça olarak düzenli çevirilerinin yayımlanmasını sağlamıştır.

Soliman S. AL-HUMAYYD, Belize Sosyal Güvenlik Kurulunun CEO'su olarak görevinden ayrılan Sayın Merlene Bailey MARTINEZ'in yerine göreve gelmiştir. (08.05.2012) <http://www.issa.int/NewsEvents/News2/New-ISSA-Vice-President-elected>

ISSA, Dünya İş Sağlığı ve Güvenliğine İşaret Etmektedir

50 yıldan fazla süredir ISSA, mesleki risklerin önlenmesine yönelik uluslararası bir platform olarak hizmet vermiştir. Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) ile işbirliği içinde ISSA, 28 Nisan 2012 tarihinde Dünya İş Sağlığı ve Güvenliğini yine aktif bir şekilde desteklemektedir.

ILO tarafından 2003'ten beri dikkatle takip edilen Dünya İş Sağlığı ve Güvenliği Günü, iş sağlığı ve güvenliğinin sağlanmasına ve politik profilinin artırılmasına ilişkin bilinçlenmeyi sağlamak için önemli bir savunma aracıdır. (25.04.2012)

<http://www.issa.int/News-Events/News2/ISSA-marks-the-World-Day-for-Safety-and-Health-at-Work-2012>

Dünya Sosyal Güvenlik Forumu Logosu Katar'da Belirlendi

2013 yılında yapılacak Dünya Sosyal Güvenlik Forumu için hazırlıklar, ISSA ve organizasyonun ev sahibi Katar Genel Emeklilik ve Sosyal Sigortalar Kurumu arasında bugün imzalanan mutabakat zaptı ile yeni bir aşamaya girdi ve forum logosu tanıtıldı.

Dünya Sosyal Güvenlik Forumu ve 31. ISSA Genel Kurulu 10-15 Kasım 2013 tarihleri arasında Katar'ın Doha şehrinde gerçekleşecek. Söz konusu Forum, mevcut yeni uygulamalar ve pratik araçlara ilişkin bilgileri paylaşmak ve sosyal güvenlik yönetiminde mükemmelliğe yönelik yenilikçi stratejileri tartışmak için özel bir fırsat sağlayacaktır. Organizasyonun, politika yapıcılar, üst düzey yöneticiler ve dünyanın dört bir yanından sosyal güvenlik uzmanları da dahil olmak üzere 1.000'den fazla katılımcı çekmesi bekleniyor.

25 Nisan tarihinde yapılan, Milli Organizasyon Komitesi ve medya temsilcilerinin katıldığı Doha'daki imza töreninde Genel Emeklilik ve Sosyal Sigorta Kurumu başkanı Turki AL-KHATER, Dünya Sosyal Güvenlik Forumunu, ulusal ve uluslararası sosyal güvenlik profilinin ve bilincinin artmasına yönelik bir fırsat olarak değerlendirdi.

ISSA Genel Sekreteri Hans-Horst KONKOLEWSKY, bölgede ilk defa düzenlenecek olan Dünya Sosyal Güvenlik Forumuna ilişkin planlarından söz etti.

Sayın KONKOLEWSKY, ISSA'nın amacının, sosyal ve ekonomik gelişmenin kilit faktörü olarak sosyal güvenliği dünya çapında teşvik etmek ve geliştirmek olduğunu ve bu forumun sosyal güvenlik için bir dönüm noktası olacağını belirtti.

Törende, Ödüllü tasarımcı Tarek ATRISSI'nin Arapça "Katar" kelimesini ISSA renkleri ile tasarladığı, Dünya Sosyal Güvenlik Forumu için seçilen logo tanıtıldı. (25.04.2012)

<http://www.issa.int/News-Events/News2/World-Social-Security-Forum-logo-launched-in-Qatar>

Kapsamlı Bir Sosyal Güvenliğe Bilgi ve İletişim Teknolojileri (BİT)'in Temel Katkısı

Sosyal güvenlik kurumları her zaman bilgi ve iletişim teknolojileri uygulamasını ön planda tutmuştur. Bu bağlamda, 17-20 Nisan tarihleri arasında, Brezilya'da

düzenlenen, 13'üncü Uluslararası Konferansta ISSA Genel Sekreteri Sayın KONKOLEWSKY, sosyal güvenlik alanında bilgi ve iletişim teknolojileri konusunda yaptığı konuşmasında, kurumların, sistemlerin kapsamını genişletmeyi ve göçmen işçiler de dahil olmak üzere savunmasız nüfus gruplarının geniş bir şekilde kapsanmasını sağlamayı amaçladığını ve sosyal güvenlik sistemlerinin yenilikçi ve kapsamlı bir şekilde uygulanmasının BİT olmadan mümkün olmayacağını vurguladı.

Konferans, Brazil'da, Dataprev Sosyal Güvenlik Bilişim ve Teknolojileri Kuruluşunun ev sahipliğinde, 70 ülkeden 300'den fazla uzmanı, Sosyal Güvenlik uygulamalarında BİT'in stratejik etkilerini tartışmak üzere bir araya getirdi. (21.04.2012)

<http://www.issa.int/News-Events/News2/The-fundamental-contribution-of-ICT-to-comprehensive-social-security>

2012 Yılı Dünya Sağlık Günü: Sağlıklı Yaşlanmanın Sağlanması

Birleşmiş Milletler (BM), 7 Nisan Dünya Sağlık Gününe işaret etti ve bu yılın temasını "Yaşlanma ve Sağlık: Sağlıklı Yaşam Ömrü Uzatır" olarak belirledi.

Ortalama nüfus yaşı, dünya genelinde, artan yaşam beklentisi ve azalan doğum oranları sonucunda artmaktadır. Dolayısıyla bu değişiklikler, çalışan nüfusun yaş yapısını etkiler. Birçok ülkede işçilerin çoğunluğu 45 yaşın üstündedir. İşgücü piyasası tarafından çoğunlukla dezavantajlı bir yere konulan ve emeklilik yaşına kadar

aktif olarak istihdam edilen bu grubun önemi, ekonomik ve sosyo-politik açıdan artmaktadır. Sosyal güvenlik politikaları ve aktif korumalar bu olumsuzlukların üstesinden gelmede katkı sağlayabilir.

Çalışma hayatının tüm aşamalarında geniş tabanlı koruma çabası, yaşlanan nüfusun çalışma ve istihdam yeteneğini artırır, böylece iş dünyasında demografik değişimin üstesinden gelmeye yönelik kilit rol oynar. Bunu başarmak için, tüm koruma aktörleri, aşağıdaki alanlarda, iş yaşamının yaş ve yaşlanan nüfusa uygun olarak düzenlenmesine ilişkin bilgilerini uygulamalı ve yaymalıdırlar:

- Sosyal, sosyo-politik ve ekonomik bağlam
- Liderlik ve insan kaynakları yönetimi
- İş organizasyonu ve planlanması
- İşçi sağlığının korunması ve teşvik edilmesi
- Çalışanlar için daha fazla eğitim (05.04.2012)

<http://www.issa.int/News-Events/News2/World-Health-Day-2012-The-challenge-of-healthy-ageing>

Social Policy Highlight

ISSA Sosyal Güvenlik Serisinin bir parçası olan "Social Policy Highlight", sosyal güvenlik alanında önemli gelişmeler ve kilit konuların analizinin sunulduğu süreli bir yayındır.

Social Policy Highlight'ın 23. sayısında (Nisan ayı) bilgi ve iletişim teknolojisinin sosyal güvenlikte dönüşümü kolaylaştırması konusu ele alınmıştır. Yayının 24. sayısında (Mayıs ayı) ise, sürdürülebilir sosyal güvenlik sistemleri için kilit oyuncu olan aktüerlere ve aktüerlerin bu konuda öncü rol oynadığı dört alana, dikkate almaları gereken sorunlara ve iyi uygulama örneklerine değinilmiştir. Söz konusu yayınlara aşağıdaki linkten ulaşabilmektedir.

<http://www.issa.int/Resources/Social-Policy-Highlight>